

DOMOVINA

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Prešernova ulica 54
Uredništvo „Domovine“, Miklošičeva cesta 16, Telefon 72

Izhaja vsak petek.

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 7-80 Din, polletno 15 Din, celoletno 30 Din; za inozemstvo: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 45 Din. — Račun pošte: hranilnice, podružnice v Ljubljani: 19 711.

Česar je preveč na jeziku, tega ni v srcu

V zadnjem času klerikalci napenjajo vse sile, da bi zadržali svoj razpad. Zloraba vere jim ni več uspešno sredstvo, ker nihče več ne verjame, da je vera v nevarnosti. Zato iščejo drugih sredstev. Ker je kmet dobričina in je nevarnost, da verjame drugim, n. pr. Radiću, je umljivo, da naši klerikalci za izprembo zopet enkrat izvešajo kmetstvo zastavo. Mislijo si: če bomo mnogo govorili o ljubezni do kmeta, nam bo ta morda verjel in sedel na naš lim.

Tako je ubogi kmet na razpotju. Radičevci se kar cedé od ljubezni do kmeta, a vsi njihovi voditelji in tisti, ki sede pri blagajnah, niso kmetovalci. SLS pa vabi kmeta in kmetico na romanja in žeganja, na katerih politizirajo „gospodje“. Pa je prav malo zanimanja za take govore, dasi škofovi listi običajno pišejo o velikanskem navdušenju. Kam naj se kmet odloči ob tej veliki „ljubezni“? Radičevci in klerikalci se kar trgajo zanj in lepih besed ter obljub pade z obeh strani na tisoče.

Naša SLS in radičevci obljublajo že osem let, to je od leta 1918. naprej. „Kmet mora imeti vse v rokah, kmet mora odločati itd.“, tako sleptijo ljudstvo politični duhovniki in radičevski škrici. Škrici jim moramo reči, ker se kmetu prilzujejo, pri tem pa jim kmetstvo delo smrdi. Osem let že trobijo vedno isto, a v zadnjem času so v strahu za svojo bisago začeli še glasneje kričati. V osemih letih je bilo dovolj časa, da bi kaj dosegli za kmeta. S sladkimi besedami so premamili kmete, da so dobili od njih kroglice. Kaj so zanje napravili, to zdaj ljudstvo dobro čuti. Kjer imajo klerikalci in radičevci besedo, nikjer ne pustijo kmeta k mizi. Pri SLS je to samo po sebi umljivo, saj tam ima duhovščina v rokah škarje in sukno, pri radi-

čevcih pa je zlasti vstop v vlado pokazal, da so vanjo poslali advokate in da so vrgli pod mizo vse kmečke želje.

G. Radić neprestano pridiguje, da prihaja čas, ko „bo in bo“. Kaj pa bo? Radić pravi, da bo kmet na vladi. Veliki župan ne bo. Da pa je tako zvana kmečka stranka na vladi, to vemo že 13 mesecev. S čim torej Radić še tolaži? Njegova stranka je na vladi, pa je kljub temu vsak dan slabše za kmeta.

V „Domoljubu“ poročajo, da je bil v Mariboru „Kmečki dan“ kmečko romanje. Zaveden kmet mi je rekel, da je zelo sumljivo, ker ima SLS zadnje tedne kmeta toliko na jeziku. Gotovo hočejo nekaj od nas in bi nam radi nasuli peska v oči. Popolnoma pravilno je sodil ta kmetovalec.

Česar je preveč na jeziku, tega v srcu ni. Čim se čuje preveč govorjenja, je ponavadi z delom slaba. Naš kmet bi moral biti oprezen in bi moral odkloniti pridigovalce, ki govore o kmetu, o kmečki duši, mislijo pa na njegov žep in njegove kroglice. To je tako, kakor da bi se komedijanti na sejmu pačili, ljudstvo bi gledalo, pretkani žeparji pa bi med tem neopaženo praznili žepe.

Naše organizacije po deželi mirno in brez vsiljivega hvalisanja delajo naprej. V njih so vsi stanovi, ki se vzajemno podpirajo s svojimi močmi in izkušnjami. Čisto naravno je: čim bolj je kak stan zastopan v organizaciji, tem več ima organizacija zanj truda in dela. Čim več se nam pridruži somišljenikov iz kmečkega stanu, s tega praznih obljub in hujškanja proti drugim stanovom, tem bolj stopajo kmečki interesi in močje v ospredje. Vedno se pa držimo načela: Rajši v srcu kakor na jeziku!

Narodni poslanec dr. Gregor Žerjav.

„Slovenski Gospodar“ pred mariborskim sodiščem

Maribor, 19. avgusta.

V ponedeljek se je vršila pri mariborskem okrožnem sodišču razprava v tiskovni pravdi „Domovine“, oziroma predstavnika njenega konzorcija g. Adolfa Ribnikarja, proti g. Janušu Goleu, uredniku dr. Koroščevega tednika „Slovenskega Gospodarja“. Mi smo hoteli o pravdi molčati, dokler ne bo pravomočno rešena pred sodiščem. Kljub temu, da je dobil „Slovenski Gospodar“ pri tej razpravi od sodnega senata pečat obrekovalca in je za enkrat ušel obsodbi le zaradi pogrešnega naziranja sodnega dvora o

formalni legitimaciji k tožbi, je prinesel „Slovenec“ naslednji dan dolg demagogičen članek.

Prisiljeni smo torej o zadevi tudi mi izpregovoriti, preden bo „Slovenski Gospodar“ definitivno obsojen v zadnji instanci. Načelnik g. Ribnikar je tožil urednika „Slovenskega Gospodarja“ zaradi zlobnih in lažnivih člankov ter notie, ki jih je „Slovenski Gospodar“ prinesel pod firmo dopisov iz Slovenske Bistrice, Polensaka in Gornje Radgone. V dopisih mrgoli prostaških žalitev, kaznivih po novem tiskovnem zakonu, kjer dokaz resnice sploh ni dopusten. Razen tega vsebujejo

notice tudi težke klevete, za katere obtoženi ni doprinesel nikakih dokazov, ampak se je predvsem izgovarjal s tem, da dopisov ni čital pred natiskom, in s tem, da g. Ribnikar kot načelnik konzorcija „Domovine“ sploh ni upravičen tožiti. Sodišče je tekom mesecev izvedlo po predpisih tiskovnega zakona natančno preiskavo, tekom katere se je obtoženi urednik „Slovenskega Gospodarja“ prav tako izgovarjal na neopravičenost tožbe g. Ribnikarja, češ, da je žaljen samo list „Domovina“, ne pa njegovi izdajatelji in predstavitelji, torej tudi ne g. Ribnikar.

Mariborsko okrožno sodišče je bilo nasprotnega pravilnega mnenja, da bi na ta način lahko kakemu listu očitali največje izmišljene grdobije in ga gospodarsko uničili, ne da bi imel list moč obrambe. Zato je že mariborsko sodišče in pozneje v drug instanci tudi višje deželno sodišče v Ljubljani v obeh dveh tožbah pravomočno izreklo, da je bil g. Ribnikar res žaljen na svoji časti v člankih „Slovenskega Gospodarja“ in je upravičen k tožbi.

Pri razpravi v ponedeljek pa je drugi senat istega okrožnega sodišča v Mariboru v isti zadevi kljub gori navedenim pravomočnim odločbam zavzel povsem nasprotno stališče in rekel, da gosp. Ribnikar iz formalnih razlogov ni upravičen k tožbi. Samo zaradi te slučajne začasne oprostitve iz formalnih razlogov hoče „Slovenec“ kovati kapital, čeprav je dobil z isto sodbo dr. Koroščev časopis krepko moralno zausnico. Sodišče pričinja to sodbo z razlogi: „Sodišče se je sicer pričalo, da so inkriminirani članki v resnici sami na sebi žaljivi v smeri uvrede in klevete, vendar je pritrditi izvajanju obtožence, da... manjka upravičenega tožitelja.“ Vsakemu lajiku je jasno, kako bo zadeva izpadla v drugi instanci, na katero je vložil g. Ribnikar pritožbo proti mariborski sodbi.

Ponedeljkove razprave, ki je trajala celih sedem ur, se je udeležil osebno urednik g. Golec z zastopnikom dr. Vebletom. Dokaz resnice je skušal „Slovenski Gospodar“ nastopiti samo s trditvijo, da je „Domovina“ baje brezverska. To pa so hoteli doseči edino s pričevanjem škofa gosp. dr. Jegliča. Zastopnik g. Ribnikarja, odvetnik g. dr. Reisman, je temu odločno ugovarjal, češ, da je škof g. dr. Jeglič znan kot največji konkurent „Domovine“ in duševni vodja SLS, katere se sama v Prekmurju veže in skupaj nastopa s protestanti, ne da bi se zato smatrala za brezversko, medtem ko so se prečiteli iz „Domovine“ krasni članki o veličini resničnega, nefarizejskega verskega življenja. Zastopnik g. dr. Reisman je med razpravo vprašal nasprotnike, čemu niso predlagali za pričo namesto konkurenta g. dr. Jegliča raje mariborskega škofa g. dr. Karlina, ker so vsi članki, urednik in sodišče, pri katerem se razpravlja, v škofiji g. dr. Karlina. Na to vprašanje nasprotniki niso in seveda tudi niso mogli odgovoriti.

Iz navedenega je za vsakega razsodnega človeka jasno, kdo je odšel od te razprave resnično blamiran. Pride pa še tudi formalna obsodba in se bo nazadnje smejala „Domovina“.

Priporočajte „Domovino“

Politični pregled

Zadnje dni minulega tedna je naš prelepi Bled zares imel izgled in pomen poletne rezidence. Tri dni so tam bivali glavni vladni možje: ministrski predsednik Uzunović, zunanji minister Ninčić in notranji minister Maksimović, a poleg njih še minister za šume in rudnike dr. Nikić, okoli katerega se najbolj pletejo spori med radikali in radičevci. Vsi ti ministri so bili deloma posamezno, deloma skupno v avdijencah pri kralju, kar v splošnem pové toliko, da so se vršila

pred vladarjem posvetovanja o vseh važnih notranje- in zunanjepolitičnih zadevah.

Blíža se jesensko zasedanje Narodne skupščine, a vlada nima pripravljenega še nič gradiva, razen tega pa

Radić povzroča neprestane sitnosti

ter venomer ogroža sedanjo vladno zvezo, ki jo tvorita radikalna in njegova stranka. Posebno ljut je Radić zaradi ministra dr. Nikića, ki ga radikali vztrajno držijo v vladi. Svest si radikalne zaščite, je začel dr. Nikić razvijati proti Radiću precej ostro gonjo ter je posebno v Bosni omajal številne Radičeve postojanke. Kako opasna postaja Radiću agitacija njegovega nekdanjega privrženca dr. Nikića, je pokazal zlasti

nesrečni Radičev zbor v Tuzli,

kjer je v nedeljo tekla kri in je Radić moral urno odnesti pete. Nikićevi pristaši so namreč proti Radiću priredili burne demonstracije. Izžvižgali so ga ter mu klicali, naj se povrne v tisto luknjo, odkoder ga je lani izvelkel policaj. Radičevi pristaši so postali tako srditi, da so z noži oklali nekega delavca, a gotovo bi bili sledili še hujši prizori, če ne bi bilo nastopilo orožništvo, ki je shod razgnalo, dočim je Radić v velikanskem strahu skočil v avtomobil ter pobegnil iz Tuzle z dobrim naukom, da so ljudje v Bosni siti njegove vsiljivosti. In tako bo kmalu tudi drugod.

V zunanji politiki imamo zadnje čase največ brige s sosedoma Bolgarijo in Grčijo.

Bolgarska še ni odgovorila na našo noto,

v kateri smo skupno z rumunsko in grško vlado zahtevali jamstvo, da bolgarski komitaši v bodoče ne bodo več vpadali na naše ozemlje. Bolgarska vlada išče vse mogoče načine in spletke, da bi se izmuznila našim odločnim zahtevam, toda nakane se ji bodo izjalovile, ker je z našo vlado tudi rumunska pripravljena prisiliti bolgarsko k pameti in spoštovanju načel dobrega sosedstva. Kakšni pa bodo naši nadaljnji odnošaji z Grčijo, zaenkrat ni jasno, ker so tamkaj te dni že zopet imeli

revolucijo,

ki jo je izvedel general Kondilis s tem, da je dal aretirati dosedanjega diktatorja Pangalosa in ostale člane njegove vlade, katere bo stavil pred sodišče. Z novega predsednika grške republike je proglašen nekdanji predsednik admiral Konduriotis. General Kondilis, ki ima zaenkrat vse oblastvo v rokah, je izjavil, da ostane Grčija še nadalje v prijateljskih odnošajih z Jugoslavijo in da tozadevne pogodbe, ki so bile nedavno sklenjene in podpisane s prejšnjo grško vlado, ostanejo nadalje v veljavi. Čas in dogodki bodo kmalu pokazali, ali bodo besedam sledila tudi dejanja.

Novega dobrega prijatelja smo si zadnje čase navezali

s poljsko republiko,

s katero smo sicer že doslej bili v prijateljskih odnošajih, ki pa so se pred par dnevi učvrstili s pisano pogodbo, a bodo gotovo postali še pristržnejši, čim se naš zunanji minister dr. Ninčić v Ženevi sestane s poljskim ministrom Zaleskim, odnosno se po jesenskem zasedanju Zveze narodov poda v Varšavo.

V iskanju prijateljstva z vsemi, ki imajo dobro voljo za to, so se zadnje čase začeli

zopet navezovati stiki z Vatikanom v svrhu sklenitve konkordata. Kakor znano, so tozadevna pogajanja bila pred meseci prekinjena, ker si je Vatikan hotel prilastiti velike pravice. Zdaj bi bil zopet voljan nadaljevati pogajanja, a še preden so se nadaljevanja pričela, se iz Rima že zopet širijo vesti, da Vatikan ne bo v ničemer popustil in da je posebno naša zahteva po uvedbi staroslovenskega jezika v cerkvi docela zaman. To se pravi, da

Vatikan nikakor ne mara našega jezika,

marveč dosledno vztraja na latinščini. Ni naša stvar, da bi presojali, kakšen jezik je Bogu bolj všeč, a toliko lahko rečemo, da jo Vatikan vedno bolj potreboval nas kakor pa mi njega. Dovolj je, da nas ponižuje fašizem, ki ima v krempljih nad pol milijona naših najboljših rojakov; nikakor pa ne bomo dopustili, da bi nas izigrali še fašistovski zavzniki v Vatikanu, katerim so slepo podvrženi samo naši klerikalci.

DOPISI

DOLENJI LOGATEC. Te dni je priredil tukajšnji Sokol poslovilni večer svojemu najagilnejšemu članu in odborniku postajenačelniku g. Ivanu Vidovcu, ki je odšel z Logateca na svoje novo službeno mesto v Poljčane. Temu poslovilnemu večeru se je pridružil tudi odbor krajevnih organizacij SDS, katere član in večletni podpredsednik je bil slavljenec. Obilna udeležba prireditve pričra, kako zelo je bil g. Vidovec spoštovan. Kot koroški begunec je po odhodu Italijanov prišel med nas in si zaradi svoje poštenosti dobil kmalu splošen ugled. Kakor podrejenemu osebju je tudi vsaki drugi stranki radevolje šel vedno in ob vsaki priliki na roko. Bil je vzor demokrata in je poleg delavca predsednika s ponosom sprejel mesto podpredsednika krajevnih organizacij SDS. S svojimi nasveti je pomagal, da so vsa napredna društva lepo delovala. V imenu Sokola se je poslovil od njega v daljšem govoru starosta g. dr. Milan Papež, v imenu podrejenega osebja železniški uradnik g. Sluga ter v imenu

Soteščan:

Zmešnjave

(Dogodbice iz vaškega življenja.)

(Dalje.)

Koči na planjavi se je pojavilo žensko kričanje. Starka je pogrešila dekleta ter jo je pričela iskati. Od daleč jo je videla pri Brdarjevem Ivanu, zaradi česar se je tresla od jeze. Že delj časa namreč opazuje, da se shajata ta dva človeka, dasiravno na njuno zakonsko zvezo ne more misliti. Predobro je poznala starega Brdarja, ki bi rajši umrl kakor privolil, da bi sirota iz kočje gospodinjala na njegovem domu.

«Lenčka, Lenčka!» se je drla in tolkla z dlanjo ob dlan. «Že zopet je ušla čez mejo!»

«Saj grem, že grem,» se je hči oglasila.

«Teci, Lenčka! Kdo ve, kaj bodo vse ljudje govorili.»

«Menda je ne bom požrl,» je Ivan odvrnil. «Govoriti bova vendar smela, ako se srečava.»

«Nič ti ne branim,» se je starka izgovarjala. «Samo zaradi ljudi mi je, da bi ne brusili jezikov. Pomisli, kako neprijetno bi bilo, ako bi se kaj zgodilo...»

«Sam ne vem, kaj bi se moglo zgoditi...»

Lenčka je odhitela proti koči, kjer jo je mati ponovno okregala in ozmerjala. Odrinil je tudi Ivan s košem, koso in grabljami ter je pred hlevom naletel na očeta, ki ga je robato nahnulil. Najprej mu je očital, da se je na Planjavi predolgo zamudil.

«Presneti zarod!» je režal nad fantom. «Tako v mladosti pokaže, kakšen bo gospodar. Kar zamakne se nekam in gleda, sam ne ve, čemu in zakaj. Zato smo pa zadnji pri vsakem delu in ne pridemo nikamor.»

«Oče, saj vedno delam; skoro nič vam ni treba najeti, vse sami naredimo. Seno sem sam pokosil, vsa košnja je bila v enem tednu končana.»

«Fant, ali ne garam za žive in mrtve tudi jaz? Poglej moj upognjeni hrbet in žuljave roke! Že vem, kaj bi rad: smrt mi želiš, da bi prej zavladal s svojo Mico na moji zemlji.»

«Oče, s kakšno Mico? Kaj vendar govorite! V tem oziru poznam samo Milico, ki je poštena in bo imela lepo doto. Z Mico me ne silite; zadeva, katero mi očitata, tiče nekoga drugega...»

«Že dobro zastran mene. Ampak ona bo govorila. In da veš, to bo držalo, kar bo rekla.»

«Kako bo trdila nekaj, kar je laž in ne more dokazati! In priseči bo morala! Mislite li, da bo po krivem prisegla?»

«Resnico vesta oba, ti in ona. Jaz vem pa nekaj drugega, namreč, da Mica pri nas ne bo gospodinjala. Taka deklina naj gre za kravjo deklo. Fant, fant, kam si gledal, glej, vsi se ti posmehujejo.»

«Kadar se izkaže resnica, se ne bodo posmehovali. Videli boste, da sem nedolžen.»

«O tem bodo odločali drugi in povedali, da si oče...»

«Nehajte, lepo vas prosim. Ne vem, zakaj mi vedno to očitata in brez poudara. Najbrž bi radi, da bi se uresničilo...»

«Kar si hotel, to pa imaš. Sicer ti ne privoščim, ne morem pa ti tudi pomagati.»

«Saj ne zahtevam. Sam se bom branil in pokazal, kaj se pravi, mene dolžiti po krivem.»

«No, pa res,» se je Kričajka oglasila izza plota. «Kako se dela nedolžnega! O tem pa že vrabci čivkajo na strehah, ne pomaga noben izgovor.»

«Ali si slišal, Ivan?» je porasel Brdar. «Sram te bodi!»

«Čednega sina imaš,» je babnica očitala sosedu, nakar je zaničljivo pogledala Ivana in rekla: «Ordo si se umazal, nobena voda te ne umije.»

«Vi se ne vtikajte v zadevo,» jo je nejevoljno zavrnil. «Brigajte se rajši za Tončko; morda še niste pozabili...»

Ko ji je fant omenil Tončko, tedaj se je ženska razvnela, da so se ji napele žile po vratu in obrazu. Svoji togoti je dala duška s tem, da je pobrala umazan kamen ter ga je srdito vrgla proti njemu.

«Slabo merite,» se je pošalil nalašč, da bi jo še bolj razdražil. «Ampak zgodba o Tončki ostane vseeno neizpremenljiva.»

«Tako kakor tvoja o Mici. Čakaj, bo že sama povedala.»

Izza ovinka se je pokazala suha deklina, ki nikakor ni mogla prikriti, da jo bo skoro doletel materinski poklic. Ko je zagledala Ivana, se mu je hotela umakniti, zato jo je poklicala Kričajka z besedami, iz katerih se je kar cedila prijaznost. Namignila ji je, naj se ji približa.

samostojnih demokratov g. Leopold Punčuh, šolski nadzornik v pokoju. Čestitamo Poljčanam na pridobitvi g. Vidovca, njemu in cenjeni obitelji pa želimo še mnogo srečnih dni v zeleni Štajerski. Logatčani ga bomo ohranili v najlepšem spominu.

BEGUNJE NA GORENJSKEM. V zadnji številki »Domoljuba« se zopet zaletava v tukajšnje demokrate njegov stalni dopisnik. Kakor je videti, se še vedno ni izpametoval, čeprav ve, da njegovi dopisi ne delajo njemu in časopisu nikake časti. Tudi ta dopis kaže na malo omiko in srčno kulturo. Obdolžitev glede trgiranja njihovih plakatov je zlobno natolcevanje, v ničemer utemeljeno, torej prosto izmišljeno. Vašega plakaterja boste morali dati k nam v šolo, pri vas se itak ne bo nikoli naučil plakativiranja s tistimi par dopisnimi plakati. Trditev, da škripljejo med mašo v šoli tamburice, je laž, ki je nastala iz gole zavisti in mržnje do vsega, kar ni klerikalno. Mi smo že zelo radovedni, kako bodo škripale Vaše tamburice, žegnane od vsemogočnega SLS. Brez zavisti Vam želimo pri škripanju napredka, veselja in zabave. Domoljubovemu dopisniku pa svetujemo, naj še nadalje natoleuje in laže, če hoče napraviti še tisti ugled, kar ga ima med tukajšnjimi prebivalci. Dalje naj ne misli, da so on in njegovi privrženci angeli brez napak, ako ne pišemo o njih v »Domovini«. Čutimo v sebi pač toliko dostojnosti in omike, da svojih nasprotnikov ne napadamo niti z resničnimi dejstvi, najmanj pa z lažjo, kakor to delate Vi. Lepa je tudi ta, da je Vaš človek vtihotopil v napreden list napad na cerkvene pevce, svoje ljudi. Krivi naj bomo pa mi. Ne bomo Vas učili dostojnosti. Pregovor pravi: Kar se Mihec nauči, to Miha zna. Toliko za danes, drugič kaj o našem kraju in naših prilikah. — A. Bulovec.

GORJE PRI BLEDU. Gasilno društvo v Gorjah pri Bledu bo priredilo v nedeljo 29. t. m. veliko veselico na zeleni trati poleg Gasilnega doma. Preskrbljeno bo kar najbolje za zabavo in želodčne potrebe. Na sporedu je velika tombola, katere glavni dobiček je dobro ohranjena pokrita kočija, ki jo je društvu podaril posestnik g. Valentin Pretnar iz Lazov. Drugi dobiček je sod pristnega vina, tretji lepa ovca, četrti vreča moke in še mnogo drugih lepih dobikov. Dalje je na sporedu streljanje divjega kozla. Kdor ga bo najbolje pogodil, bo dobil krasno darilo. Na veseljem

prostoru ordinira slavní ameriški zdravnik doktor Triglavston, specialist za srčne bolezni zlasti pri mladih ljudeh. Istotako bo na razpolago indijski čarovnik Šurigari, ki bo v veliko pomoč mladim in starim itd. Lekarna ima na veselici tudi nočno službo. Da se bo občinstvo čim bolj zabavalo, je prirejen na veseljem prostoru tudi brezžični telefon, katerega se bo lahko vsakdo brezplačno posluževal. Po vrhu vsega tega bo pa seveda tudi veliko plesišče pod milim nebom. Pri veselici bo igrala domača društvena godba in iz posebne prijaznosti tudi tamburaški zbor iz Lesc. Prosimo samo za lepo vreme.

KURJA VAS PRI JESENICAH. Zlatnik je našla v terpentinovem milu »Zlatorog« Marija Fležarjeva.

TRŽIČ. Šolsko leto na deški in dekliški meščanski šoli v Tržiču se bo pričelo v soboto 4. septembra ob osmih s službo božjo v župni cerkvi. Vpisovanje za vse razrede v sredo 1. in četrtek 2. septembra v ravnateljski pisarni. Na novo vstopajoči učenci naj pridejo v spremstvu staršev in naj prinesejo s seboj zadnje šolsko izpričevalo, rojstni list in potrdilo o cepljenih kozah. Pri vpisovanju se sprejemajo tudi oglasi za šolarsko kuhinjo. Razredni in ponavljalni izpiti se bodo začeli v ponedeljek 30. t. m. ob osmi uri po redu, kakor je objavljen na oglasni deski ravnateljstva.

SV. ŠTEFAN PRI ŠMARJU. Pri nas je poleg drugih vremenskih nezdod že drugič oklestila toča poljske priroke. Vemo pa, da kljub ogromni škodi po raznih vremenskih neprilikah gospodje, ki imajo v rokah kljuko davčnega vijaka, ne bodo mnogo popustili. Bog nam pomagaj! — Tukajšnji prebivalci želijo, da bi se že enkrat ukinila pomožna pošta pri Sv. Štefanu in da bi se nastavljal poštni sel, ki bi vsaj trikrat na teden raznašal pošto. Tako bi bilo za enkrat pomagano, da bi se v župnišču ne vedelo, na kakšne časopise je naročeno tukajšnje prebivalstvo.

ŠMARTNO OB PAKI. Odbor za postavitev spomenika v vojni padlim vojakom je 15. t. m. v svoji zaključni seji likvidiral ter še vodi nadaljnje posle pod naslovom Odbor v likvidaciji za postavitev spomenika v vojni padlim vojakom Šmartno ob Paki. Odbor javlja, da se nahajajo vsi spisi, knjiga darovateljev, vsi računi na občinskem uradu Šmartno ob Paki, kjer so vsakomur na vpogled.

Vsi računi so natančni in točni, vsak darovatelj je natančno vpisan s celo darovano, odnosno samo vpisano vsoto. Vsi tisti, ki so podpisali, se vljudo prosijo, da ne pozabijo plačati svojih obveznosti v župnišču v hranilnico. Zadnji rok plačila velja do 1. januarja 1927., vendar se prosijo, da bi že poprej plačali vsi, ki to sedaj lahko store. Dalje se prosijo tudi vsi tisti, ki so premožni ter še niso ničesar prispevali, da še naknadno prispevajo. Posebno prosimo tiste gostilničarje, ki so 25. julija t. l. imeli veliko gostov, pa še niso ničesar darovali, naj po možnosti prispevajo še k spomeniku, ker se potrebuje še fond za vzdrževanje spomenika, za oskrbovanje grede in vrta okrog njega ter za napeljavo električnih žarnic okrog spomenika. Za takšen fond se rabi najmanj 3000 Din, da se bo spomenik, ki je kras in ponos cele občine, tudi lahko primerno oskrboval. Zaradi tega trkamo na srca vseh domačinov, da nam še pomagajo, da se naše delo tudi častno konča in da imamo gnetno pomoč tudi za prihodnost. Vse darove sprejema od sedaj Hranilnica v župnišču. Tudi bi bilo priporočati, da bi tukajšnja podružnica Zveze slovenskih vojakov ter podružnica Udruženja vojnih invalidov tukaj priredili skupno jesensko prireditev, od katere bi se polovica dobička uporabila za fond za vzdrževanje spomenika, polovica pa za invalide. Vsak bivši vojak naše občine, vsak invalid naj pristopi k Zvezi slovenskih vojakov, da bo ta organizacija močna in da bo tudi skrbela za gneten položaj naših invalidov. K Zvezi se sprejemajo tudi podporni člani in članice, ki niso bili vojaki. Zveza bo popolnoma nadstrankarska; njen namen je dvojen: čuvati in oskrbovati naš krasen spomenik, ki je postavljen v vedni spomin 63 vojnim žrtvam, ter skrbeti za gneten položaj vseh invalidov naše občine.

ZIMANCE. Tukajšnje prostovoljno gasilno društvo bo priredilo ob priliki blagoslovitve novega Gasilnega doma v nedeljo 29. t. m. veliko vrtno veselico. Prireditve bo na običajnem prostoru in ob vsakem vremenu. Okoliška gasilna društva se vabijo na mnogobrojno udeležbo. Zabave bo dovolj za stare in mlade. Vstopnina na veseljem prostor bo znašala 5 Din; člani v krojih ne plačajo vstopnine, temveč se bodo od njih pobirali le prostovoljni prispevki. Spored prireditve je naslednji: ob 2. popoldne sprejem gostov, ob 3. blagoslovitev

«Saj veš, o čem smo zadnjič govorile,» jo je spomnila sosedka. «Nič ga ne zakrivaj, saj ti si revica, ampak on, on... Prevaral te je z obljubami, kdo ve, kaj vse ti je natvezil.»

«Poroko mi je obetal; bil je sladek ko med in mehek, da bi ga bila lahko ovila okrog prsta. Zdaj me niti ne pogleda.»

«Kdo?» je babnica nalašč vprašala.

«Ivan,» je odgovorila Mica in poudarila: «Brdarjev Ivan!»

«Brdar, ali slišiš?» se je Kričajka razveselila.

«Kakor sem rekel. Oh, ta nesrečni fant!»

«Mica, ali boš svojo laž vzdržala tudi tam, kjer delijo pravico: Ali boš prisegla?» Ivan je stopil k dekletu ter mu je prav od blizu pogledal v oči.

Dekle mu je umaknilo pogled ter mu v prvem hipu ni odgovorilo. Zardelo je po vsem obrazu zaradi vprašanja, na katero ni bilo pripravljeno.

To je opazila Kričajka ter jo je pričela osrčevati. «Reci, da boš prisegla,» jo je učila lagati. «Pahnili te je v sramoto in zdaj poskuša tajiti. Prisegla boš, pa je konec besede.»

«Bom,» je izrekla plaho s tresočim glasom. «Ivan je kriv, dočim je Ploharjev Pavle nedolžen, kakor se mi dozdeva.»

«Ploharjev Pavle, ali slišite?» je Ivan glasno povzel.

Mica in Kričajka sta se ločili po dolgem razgovoru, polnem pouka, kako naj se dekle obnaša, da bo dokazalo Ivanu krivdo. Ni je

bilo težko pridobiti za sleparstvo, zakaj njena vest že dolgo ni več občutljiva in bi se ne upirala niti krivi prisegi. Samo nekaj je Kričajko strašilo, namreč, da bi se Mica znala zagovoriti ali ujeti v besedi, kar bi jo lahko pokopalo. Zato mora biti dobro pripravljena na razna vprašanja, preden pojde na sodišče.

Najprej jo je navihana sosedka natanko izprašala in izvedela prijateljske odnose med njo in Ploharjevim Pavletom. Izvedela je, da je res kriv Pavle, s katerim sta se imela resnično rada. Zdaj pa je več ne mara ter mu tudi ne more kaj vzeti, ker je siromak. Nič ji ne more dati hlapec, ki hodi raztrgan in bos.

Mico je bilo torej treba pripraviti na izpoved pred sodiščem, ji izbiti iz glave Pavleta ter ji vtisniti Ivana globoko v možgane.

«Torej Pavle, praviš,» je sitnarila med potjo.

«Ne morem tajiti,» je odgovorila.

«Mica, od danes naprej moraš živeti v misli, da je zapeljivec Brdarjev Ivan. Ali me razumeš?»

«Razumem. Samo, če pojde...»

«Pojde, ker mora iti. Drugega ti itak ne kaže, ako hočeš dobro sebi in otroku. Kaj pa moreš zahtevati od Pavleta, čigar last je komaj obleka, ki jo ima na sebi! Ivan bo moral šteti, pa ima tudi odkod. Zaradi tega bo Brdar ves divji, razdedil bo sina ter ga spodil od hiše. Posestvo bo izročil hčeri Marjeti, tako bo naš Lojze prišel do doma...»

«A tako, k Brdarju se namerava priženiti. Prav zaradi tega norečem, da je Ivan krivec.»

«Ženska ima prednost in le njej verjamejo v takem primeru. Dali ti bodo prisego, dočim njemu ne bo dovoljeno priseči.»

«Dobro. Prisegla bom, dvakrat, trikrat, če bodo hoteli.»

«Glej, da se ne boš kaj zagovorila. Trdi samo to, da si njegova. Ne spuščaj se v dolga pripovedovanja!»

Ne bojte se, ne bodo me pregovorili.»

Kričajka se je poslovila ter se vrnila proti domu. Kar plamtelo je iz nje maščevanje nad Ivanom, kateremu je požugala za plotom na dvorišču.

Dogodek se je z vso naglico raznesel po Ležišju in okolici. Nihče ni premišljal, ali je resnica, kar pripovedujejo, marveč je stopil brezobzirno v vrsto Ivanovih nasprotnikov. Prav za prav ni imel nihče povoda sovražit ga, vsem pa se je zdelo jako prav, da bodo ponosni Brdarji deležni nekoliko sramote.

«Visoko je letal, pa je nizko sedel, ta ptiček,» se je šalila mladina. «Zdaj bo vsaj bolj ponižen.»

«Jej, jej, kdo bi bil mislil,» so zdihovalе ženice v svetem strahu pred kaznijo, ki bo radi tega zadela okolico.

«Šteti bo moral, šteti,» so kimali možje. «Za gospodinjo ni taka ženska, ki služi za kravjo dekle.»

Brdar je postajal za ogli glasno mrmrajoč. «Kam smo prišli, kam smo prišli!» je tožil samemu sebi. «Tako daleč jo je zavezil, da ne more biti tukaj gospodar.»

Manjalo je samo še, da je o tem izvedela Marjeta, Ivanova sestra. Ta ga je očrnila

doma, po blagoslovitvi odhod na veselilni prostor, kjer bo prosta zabava s plesom, ribolovom, šaljivo pošto itd. Za jedajo in pijačo bo v polni meri prekrbljeno.

OSLUŠOVCI. Da najdeš vsepovsod izvrške, četudi so ljudje še na tako dobrem glasu, o tem nam pričajo lopovščine, ki se zadnji čas dogajajo. Ako ne bi poznal razmer, bi sumil kakega klerikalnega prenapeteža, toda tukaj so na delu ljudje, ki niso niti eno niti drugo, kar se tiče politične opredelitve. Da imajo svoj glas, o tem ni dvoma, in refren je, da imajo o morali precej megle. Pojme, med tujim in lastnim pa tudi ne delajo razločka. Ta družba z neomejeno zavezo, katere se v vasi ogibljuje, je naročevala "Domovino" po vsej fari, toda poklice je dajala take, da so se ljudje s tem osramotili. Prva nakana se je tem brezvestnejšem posrečila, dočim je bilo za drugič preprečeno. Ti fabrikanti piskrovezov, šintarjev in babic so poslali listom poročilo o porokah, dočela izmišljena in zlagana. Plačilo jim ne uide, najsi je tudi sotrudnik iz Zamušanov ali Moškanjcev. Mislim, da se razumemo. Nadaljnjo besedo bomo še izpregovorili.

PODČETRTEK. Moj dopis od 30. julija t. l. ni vsem ugajal. Mislim pa, da sem zavzel popolnoma pravilno stališče. Društvo "Sotla" je nedvomno že mnogo storilo za razsvetljenje duševne teme pri nas, kajti društveni delavci delajo nesebično in požrtvovalno. Dopis od 6. t. m., ki se poslužuje malo ostre kritike, me je zelo iznenadil. Mislim, da dotični dopisnik nima prav, ko kritizira baš one, ki so si največ prizadevali za uspeh. Kar se tiče petja, mu dam prav, toda naj se zaveda, da so sopranistinke novinke. Počakajte še malo in spoznali boste, da ste napačno svetovali g. pevovedji, češ, naj se drži moškega zbora. Naj bo zadosti za enkrat. — Rodoljub.

SV. ANTON V SLOVENSKIH GORICAH. Tambaško društvo "Biser" od Sv. Marjete niže Ptuja je priredilo 8. t. m. tukaj gledališko predstavo in je ob tej priliki darovalo za tukajšnje revne učence 50 Din. Za ta dar izrekam društvu najlepšo zahvalo. — Šolski upravitelj.

SV. MARJETA OB PESNICI. Pri nas se je vršil 15. t. m. zaupni sestanek SDS ob navzočnosti nad

30 kmečkih mož in mladeničev, ki so z zanimanjem sledili poročilu oblastnega tajnika stranke iz Maribora ter ga odobrili. Sklenila se je ustanovitev organizacije ter se je izvolil v to svrbo petčlanski pripravljalni odbor.

GOSPODARSTVO

Kmetijski pouk

IZ GOZDA — ZANEMARJEN PAŠNIK.

Pri pašnikih ne poznamo nobenega dela. Povsod lahko opazujemo, kako so pašniki zanemareni in sami sebi prepuščeni. To je velika napaka, ki jo moramo očitati prizadetim gospodarjem. Naši pašniki bi nam lahko prinašali veliko več koristi, če bi jih tako oskrbovali, kakor jih oskrbujejo po drugih naprednejših deželah. Pri nas jih pa le izrabljamo in izkoriščamo, ne da bi za nje tudi kaj storili. Med pašniško in travniško rušo bi ne smelo biti nobene druge razlike kakor ta, da po pašnikih pasemo, travnike pa kosimo. Tako čista in travnata bi morala biti ena in druga ruša! Pri nas je pa razlika med travnikom in pašnikom silno velika. Travniki ruša je vsaj po vsaki košnji čista, pašniška ruša pa ostaja poraščena z vsem mogočim plevelom in ničvrednim grmičjem. Marsikod je na ta način polovica pašniškega prostora izgubljenega in ker se za obdelovanje in gnojenje pašnika nič ne brigamo, je tudi ostali del pašnika malo vreden.

Pri nas se je že marsikatera gozdna parcela obrnila za pašnik. Pa kaj se je storilo, da dobimo dober pašnik? Nič. Ti prostori izgledajo kakor pušče. Še okleščanih vej ne odstranimo, ampak nam ležijo po takih mestih, dokler nam ne strobne in razpadejo. Za vse drugo se pa sploh ne menimo. Ni nič čudnega, če je po takih pašnikih razen štorovja vse polno razne navlake, ki nima nobene vrednosti za pašo. Brinje, pritlično grmičje, bodeči osec ali trnk, gladež itd. pokrivajo take prostore. Bore malo dobi živina po takih pašnikih, dasi bi bila potrebna dobre paše, mi sami pa boljših dohodkov od nje. Če že nočemo ničesar izdati za izboljšanje takih prostorov, storimo saj

to, da odstranimo, kar živina sama ne mara in kar je dobrim travam na poti, kar jemlje po nepotrebnem živež in prostor na pašniku. Pašnik bodi v resnici pašnik, ne pa zanemarjena pušča, kakor jih vidimo po naših krajih.

Če ima iz gozda nastati pašnik, potem je treba razen štorovja vse odstraniti, kar ne spada na pašnik in kar mu dela škodo. Živina sama je najboljši tolmač za rastline, ki ji gredo v slast. Kar živina ne mara, to naj izgine s pašnika. Pašniška ruša naj bo čista, gosto travnata in redovitna. Preostali plevel pa naj se vsako leto pravočasno pokosi in odstrani.

POMANJKLJIVA MOLŽA.

Molža nima samo tega namena, da izpraznimo vime od mleka, ki se je nabralo v vimenu od ene molže do druge. Ta misel je pri nas splošno razširjena, pa je pogrešna. Zato tudi ne polagamo na molžo tiste vrednosti kakor po drugih krajih. Dejansko tiči v molži veliko večji pomen, ki ga moramo tudi pri nas bolj uvaževati kakor do sedaj.

Med molžo in molžo je velika razlika, in če imajo po drugih krajih večje uspehe pri molzni živini, če so vimena ondotnih krav bolj razvita in je tudi mleko bolj zdravo in bolj sposobno za mlečne izdelke, se imajo zahvaliti tudi ondotni pravilnejši molži. Sicer je tudi pri nas znano, da se vime vsled slabe molže kvari, mlečnost sama pa znižuje, toda na izboljšanje molže polagamo pri nas še zmeraj premalo važnosti.

Vse obdelovanje vimena se mora pravilno izvajati. Posebno važen je tudi zadnji del molže, ko je treba vime do zadnje kaplje iztisniti. Na čisto izmolževanje mleka bi morali obračati največjo skrb, in sicer od vsega početka, ko pričnemo pri prvesnici z molžo. S pravilno in temeljito molžo bi se vime vse bolj razvilo in dvignila bi se s tem tudi vsa delavnost in sposobnost vimena za proizvodnjo mleka. Saj je navsezadnje tudi mlečnost sad vaje. Dobro in prav obdelana vimena bi ostala tudi bolj zdrava, kar ima ugodne posledice tudi za mleko in njega končne izdelke.

Pešanje mlečnosti, razne mlečne napake in bolezni na vimenu so češče posledica slabe in pomanjkljive molže. Molža potrebuje skrbnih in

materi, vedoč, da ga bo tako izpodrinila pri gospodarstvu.

«Še ne veste vsega, kakšen je,» je ščuvala zoper njega. «O, če bi vedeli, kar jaz vem, potem bi šele jokali!»

«Gre naj, kamor hoče,» se je šrdila mati. «Dali mu bomo nekaj dote, kupi naj si kako bajto in naj se poroči. Tako bo vsaj izbrisal gréh, posledice pa naj nosi za pokoro.»

Istega mnenja je postal tudi oče Brdar. «Kar pobere naj se od doma,» je rekel nekoč svoji ženi. «Saj imam še Marjeto, ki je ravno toliko moja kakor on. In ta je še prosta in bo lahko izbirala...»

O vsem tem se je posvetoval z gospodom župnikom, ki je potrdil njegovo odločitev, vesel, da se bo iznebil grešnika iz svoje fare. Brez vsakega pomisleka ga je potlačil v blato ter bi za nobeno ceno ne bil hotel verjeti, da je nedolžen.

Tako je ostal Ivan sam med prezirljivimi vaščani, navezan na svojo lastno moč. Ničče mu ni stal resno na strani, vse ga je smešilo in zaničevalo. Bodrila pa ga je zavest, da ga ne tiče krivda in v tem prepričanju se je čutil močnega, vedoč, da bo izšel zmagovalec nad onimi, ki mu kopljejo jamo pogube.

Edino starka v koči mu je sem in tja izpregovorila kako tolažilno besedo. Če je le količjak utegnil, je šel na Planjavo, kjer se je vedno oddahnil pred posmehljivimi sosedi. Ženici se je smilil, ker so ga ljudje neprestano obirali, vendar ni prav nič dvomila nad njegovo krivdo. Strogo je zabičevala Lenčki, da ne sme več na samem z njim razgovarjati. Dekle pa je ni ubogalo.

Kodreževa Mica je postala nezakonska mati. Dobila je sinčka in izpovedala, da mu je oče Brdarjev Ivan. Njeno izjavo so potrdile domala vse vaščanke, trdeč, da mu je otrok zelo podoben. Samo Mižinka je nekaj ugovarjala in sosed Vid je nekoliko podvomil, ker je Pavleta več mesecev pred tem dogodkom vzela noč.

«Boš videla, da je nedolžen,» je zagovarjal Ivana. «Celo na obrazu se mu pozna, da ima mirno vest.»

«Kdo ve, kdo ve,» je dvomila njegova žena.

«Saj je najel komisijo...»

«Jej, jej, koliko ga bo vse to stalo! Kaj mu je tega treba!»

Ivan je res najel komisijo, katero so tvorili oče župan, sodni izvedenec in uradni zdravnik. Kaj so ugotovili, ko so na licu mesta pregledali otroka, tega niso takoj povedali, vsa vas pa je slišala, kaj sta mati in Mica povedali Ivanu, ki je bil prisoten. Grozni so bili očitki razjarjene matere, nič ni bolj želela kakor opsovati zapeljivca in zdaj ji ga je poslalo naključje v njeno bližino. Kaj naj mu poreče, ni bilo časa izbirati in krasiti z oliko. Pomagala ji je tudi Mica. Svojo vlogo je igrala tako dovršeno, da ji je verjela cela komisija. Skoro dve uri je trajalo zasliševanje; ves ta čas je stal Ivan med ženskama, ki sta kakor topova bruhala ogenj na ubogo žrtev.

«To ni človek, ampak zverina,» je vpila Kodreževka, Micina mati. «Obe je onesrečil, mene in hčer.»

«Poroči naj me!» je zahtevala Mica, vsa msta od jeze. «Čakaj, vse življenje te bo

spremljala moja kletev, ki ti bo tukaj nesreča, tam pa peklena žerjavica.»

«Se boste že pogovorili, saj menda še ne gori voda,» jih je miril zdravnik. «Po vsaki nevihti nastane lepo vreme.»

«Pa jo vzemite, Ivan,» je posredoval sodnik. «Tako bo stvar najprej končana.»

«Fant, ubogaj, ubogaj!» mu je prigovarjal oče župan. «Ako Mico poročiš, boš ravno tako oženjen, kakor če vzameš kako drugo.»

Mati in Mica sta napeto čakali, kaj bo Ivan nato odgovoril. Pričakovali sta, da bodo besede izkušenih mož le nekaj zalegle in omehčale fantovo srce. Tudi Kričajka se je stisnila k plotu in nastavila ušesa.

«Kdo je dolžan skrbeti za otroka?» je porasel Ivan pred županom. «Ali tudi vi verjameste lažnivki?»

«Nekdo bo že moral nositi posledice,» je menil gospod iz sodnije.

«Povrne naj, kar je napravil škode. To je prava beseda!» Starka je planila v Ivana, da mu sleče suknjič, v katerem je imel denarnico. Fant bi se je ne bil tako lahko otresel, saj se je komaj vsej komisiji posrečilo, da so ju razmaknili.

«S fantom drži,» se je obregnila ob župana. «Tako varuje sirote. Lep občinski predstojnik!»

«Ob volitvah mu bomo vrnili,» je siknila Kričajka izza plotu. «Siti smo ga že do grla.»

Sodnik je moral ostro nastopiti, da je mogel izvršiti zapisnik za sodno obravnavo. Komisija je odšla med divjim zmerjanjem razjarjenih žensk: psovke so veljale Ivanu in županu.

(Dalje prih.)

vajenih rok. Mlesto je treba s potrebnim umevanjem in zanimanjem, da bo več uspeha. Dobro je, da poznamo notranji ustroj vimen in njega delovanje. Po naprednih živinorejskih krajih imajo danes celo šole, v katerih se vežbajo mlekarji in živinorejci v pravilni molži. Pri nas bi se morali prirejati saj taki tečajji, da dobimo tudi pri nas potrebne pojme o važnosti pravilne molže.

Vsaka površna, pomanjkljiva in polovičarska molža bi morala tudi pri nas prenehati, kajti taka molža je največ kriva, ako nam krave manj molzejo in ne dajejo tako zdravega mleka. Vse to se pa tudi močno pozna pri uporabi takega mleka za izdelovanje masla in sira.

Ljubljanska pokrajinska razstava

(Od 4. do 13. septembra t. l.)

«Ljubljana v jeseni» bo slovenska pokrajinska razstava, ki nam bo pokazala plodove ne samo našega industrijca, obrtnika in trgovca, ampak delo slovenske pokrajine sploh. «Ljubljana v jeseni» naj prikaže ono, kar je samoniklega pri nas, kar je vzraslo na naših tleh.

Dolžnost vsakega Slovenca je, da poseti to razstavo, ki je prirejena s tolikšno ljubeznijo, da bo v vsakomur vzbudila samozavest v slovensko marljivost in inteligenco.

Kmetijska razstava bo obsegala strokovno poučni oddelek, mlekarstvo, kmetijske stroje in orodje, vina in 5. septembra razstavo plemenskih konj.

Vrtnarska razstava bo pokazala delo največjih ljubljanskih umetnih in trgovskih vrtnarjev. Paviljon, kjer bo ta razstava, bo spremenjen v krasen eksotični vrt.

Umetniška razstava je to pot prvič zbrala vse slovenske upodabljajoče umetnike pod en krov. 45 razstavljalcev umetnikov se bo kosalo za priznanje s preko 500 deli.

Priznana dobro organizirana Higijenska razstava je popolnoma preurejena in bo gotovo vzbujala največje zanimanje.

V posebnih paviljonih so nameščeni avtomobili, radijska razstava, ki jo prireja ljubljanski Radio-klub, in industrijski proizvodi.

Dne 5. septembra bo na velesejmskem prostoru razstava plemenskih konj, kjer bodo zastopani najlepši žrebci, kobile z žrebeti, zaskočne kobile in dve-do triletne žrebice.

8. in 9. septembra se bo vršila mednarodna razstava psov vseh pasem, ki jo bo priredil Jugoslovenski kinološki savez.

Pokrajinsko razstavo, ki je pod visokim protektoratom Nj. Vel. kralja, bo posetilo gotovo veliko število posetnikov iz vse države. Sprejeli jih bomo s pristno slovansko gostoljubnostjo in željo, da odidejo z vtisom, da živi tu sicer najmanjše naših bratskih plemen, ki pa ima po svoji resnosti in delavnosti pravico, da se upošteva in eni kot enakovredno našim južnim bratjem v Hrvatom.

Živinorejcem v gornjegrajskem okraju

Naše marijadvorsko belo govedo je nujno potrebno osveženja krvi. Od leta 1914. se v tem oziru ni pri nas nič storilo in se je popolnoma pozabilo na regeneracijo živine.

Da je osveženje krvi potrebno, nas učijo že zakoni fiziologije in pa tudi praktične izkušnje. Se danes je na živinskih razstavah in sejmih takoj na prvi pogled — celo v drugem in tretjem kolenu — poznati krasne potomce zgornjegrajskih marijadvorskih bikov. Razlika med nepožlahtenim domačim in požlahtenim marijadvorcem pade takoj vsakemu kmetovalcu v oči. Kaj nam pove ta očitna razlika? Pove nam, da imamo od požlahtenih živali znatno boljši zarod, večjo prirast na živi teži, več mleka in torej tudi večji dobiček. Uspeh požlahtenja in osveženja krvi se nam kaže še več desetletij.

Nudi se nam tudi letos po dolgem času zopet prilika, da dobimo v okraj par originalnih marijadvorskih bikov iz Gornje Štajerske in iz Koroške. Biki se bodo nabavili pri živinorejskih zadrugah, ki vršijo že več desetletij točno odbiro plemenske živine na podlagi mlečne kontrole. Pristnost, plemenska sposobnost, izvor in užitek teh plemenjakov so torej zjamčeni. Plemenska vrednost takega plemenjaka je neprimerno večja kakor od domačega bika, ki je potomec nekontroliranih roditeljev. Ker pri nas še ne odpiramo na podlagi kontrole užitkov, smo pri nakupu plemenske živine odvisni zgolj od slučaja, kajti iz zunanosti živali sklepamo lahko samo v splošnem na užitek in tozadevno tudi nimamo nikakega jamstva.

Znanstveni preizkusi in točna kontrola na Koroškem je pokazala, da tamkaj vzgojeni marijadvorci glede mlečnosti zaostajajo samo še za 400 litrov mleka na leto za najboljšo alpsko mlečno pasmo za montažonci. V tamkajšnjih za drugih vzgojeni marijadvorci stoje glede mlečnosti na drugem mestu; za njimi zaostajajo sime-dolci in daleč za njimi so naravno pinegavci.

Poslužimo se torej teh uspehov in vcepimo tudi našim marijadvorcem z uvedbo par plemenjakov mlečnosti, ki so jo dosegli že drugod! Sami bi rabili še več desetletij, da bi dosegli s trudom in s skrbno odbiro blago, kakor so ga že vzgojili na Koroškem in na Gornjem Štajerskem.

Ako hočemo priti torej v živinoreji hitro naprej in hočemo, da bo naš okraj glede vzreje marijadvorcev za preskrbo drugih krajev v naši državi igral še v naprej vodilno vlogo, je neobhodno potrebno, da se poslužimo že doseženih uspehov v inozemstvu in da na ta način hitro stvorimo podlago za vsako rejsko delo v plemenskem oziru. Nujno je zaradi tega potrebno, da poskrbimo za nabavo par plemenjakov originalnih marijadvorcev.

K nabavi teh plemenjakov v mariborski oblasti bo prispevala tudi država znesek 150.000 dinarjev. Vendar pa bodo državne pomoči deležni samo oni kraji in občine, ki bodo tudi same prispevale polovico nabavnega zneska.

Ker okrajni zastop iz materijelnih razlogov nikakor ni mogel votirati večje vsote v to svrhu, se je tozadevno sklepalo na seji okrajnega živinorejskega odbora dne 15. t. m. Spričo izredne važnosti nabave originalnih marijadvorcev sta odbornika gospodarsko zavednih občin Rečica ob Savinji in Ljubno sklenila, da bosta na vsak način poskrbela in skušala vplivati, da se najdejo sredstva za nabavo enega plemenjaka za vsako občino.

Izredne važnosti pa bi bila nabava originalnih marijadvorcev še posebno za občine v Zadrebški dolini, Kokarje, Bočna in eventualno tudi Nova Štifta.

Plemenske krave v Zadrebški dolini kažejo tako krasne oblike mlečnosti kakor nikjer v našem okraju in tudi nikjer drugod v marijadvorskem plemenskem okolišu mariborske oblasti. Posamezne živali spominjajo direktno na holande in čerseej-pasmo. Zaradi tega kupujejo pri nas krave molznice v znatnem obsegu celo Kranjci in jih uvajajo v pinegavski rejski okoliš.

Vendar pa preti zadrebškemu marijadvorskemu plemenu velika nevarnost degeneracije. Prevladala je že povsod preočitno bela barva in prefina drobna konstitucija. Zaradi tega postajajo živali vedno manj sposobne za izkoriščanje visokih planinskih pašnikov in prenašanje njihovih vremenskih nepravil. Vsekakor je potrebno, da okrepimo njihov organizem in to dosežemo najbolje z osveženjem krvi.

Kmetovalci Zadrebške doline, živinorejci v občinah Bočna, Kokarje itd., zdramite se, zavedajte se. Vaše gospodarske dolžnosti, poskrbite za nabavo par plemenjakov originalnih marijadvorcev, da rešite Vašo govedorejo preteče nevarnosti degeneracije in oslabljenja!

Prilika je izredno ugodna; na razpolago vam je tudi državna pomoč z nasvetom in z denarnimi sredstvi.

Tedenski tržni pregled

ZITO. Cene žitu se drže nizko. Na novosadski blagovni borzi so bile zadnje dni za 100 kg na debelo naslednje cene: pšenica nova 255 do 267-59 Din, oves stari 170 Din, turščica 168 do 170 Din, moka «0» 450 Din.

ŽIVINA. Tudi nizke cene živini se ne morejo popraviti. Na zadnjem mariborskem sejmu so se prodajali za kilogram žive teže: debeli volj 8 Din, poldebili 7 do 7-50 Din, biki za klanje 6 do 7-50 Din, debele krave 6 do 6-75 Din, plemenske 4-50 do 5 Din, za klobase 2-25 do 3-75 Din, molzne in breje 4-50 do 6-75 Din, mlada živina 5 do 7 Din. Mesne cene so bile: volovsko meso 10 do 18 Din, toloče 10 do 20 Din, svinjsko 10-50 do 27 Din za kilogram.

Kratke vesti

— Vrednost denarja. Na zagrebški borzi se je dobilo dne 24. t. m. v devizah: 100 avstrijskih šilingov za 799-25 do 803-25 Din, 100 nemških mark za 1349-25 do 1353-25 Din, 100 italijanskih lir za 183-65 do 184-85 Din, 1 dolar za 56-46 do 56-76 Din, 100 češkoslovaških kron za 167-43 do 168-43 Din, 100 francoskih frankov za 163 do 165 Din.

— Sprejemanje v enoletno vinarsko in sadjarsko šolo v Mariboru. Ministrstvo za kmetijstvo in vode je določilo, da plačujejo odslej privatni učenci enoletne vinarske in sadjarske šole v Mariboru za oskrbo v internatu, če dokažejo z občinskimi potrdilom, da so sinovi kmetovalcev, mesečno 200 Din, dočim ostane za sinove drugih stanov mesečna oskrbnina v višini 400 Din. Enoletna vinarska in sadjarska šola bo sprejela letos 30 učencev, in sicer 20 državnih gojencev, ki dobijo vso oskrbo zastoj, ter 10 plačujočih (privatnih) učencev. Polovica državnih gojencev bo iz ljubljanske oblasti, ostala polovica pa iz mariborske oblasti. Državne gojence bo izbrala posebna komisija, ki se bo sestavila pri sreskih poglavarstvih. Oni prosilci, ki so že vposlali prošnjo za sprejem, naj to javijo komisiji v svojem srezu. O sprejemu bo šola obvestila vsakega prosileca pismeno.

— Važno za živinorejce. Opozarjajo se vsi živinorejci, da velja za prevoz plemenske živine na državnih železnicah kraljevine SHS ugodnost znižanega prevoza po tarifnem razredu II. namesto I. Znižanje znaša okroglo 30 odstotkov. Tudi se računa vozarina najmanj za 1000 kg, dočim se mora plačati za drugo živino najmanj za 1200 kg. Kdor se hoče okoristiti s tem, mora do- prinesiti posebno uverjenje po predpisanem obrazcu. Od tega so oproščene vse tuzemske kmetijske korporacije. Podrobna pojasnila lahko vsakdo dobi pri živinorejskem referentu (državnem ekonomu, odnosno uradnem veterinarju) pristojnega sreskega poglavarja.

— Licenciranje mrjascev v Prekmurju. Letos se je prvič vršilo licenciranje mrjascev v Prekmurju. Kmetje so privedli 209 mrjascev, od katerih je bilo 149 sposobnih, a 60 nesposobnih. Lastniki najboljših plemenjakov so dobili državne nagrade. V splošnem se opaža, da svinjereja v Prekmurju še ni na tako visoki stopnji kakor govedoreja. Prav dobro so se obnesli subvencijski mrjaški, katere je veliki župan mariborske oblasti poslal zadnja leta v Prekmurje po znatno znižani ceni. Potrebno je, da se načeto delo nadaljuje in da se v bodoče večkrat vrši licenciranje, ki izloča vse slabe moške živali od plemenjenja. Zeleti pa je tudi, da se omogoči nadaljevanje lepo započete delo izboljšanja z nadaljnimi pošilkami subvencijskih mrjascev, za kar pa zaenkrat, žal, ni proračunskih sredstev.

Dvoimno vprašanje.

Teto Spelo je strašno bolela glava, dočim jo malo Nežika mučil zob.

«Gotovo je tvoj zob votel,» je menila teta Spela.

«Teta, ali je vaša glava tudi votla?» je vprašala Nežika.

Napredovanje organizacij SDS v Prekmurju

Narodni poslanec dr. Pivko je obiskal v preteklih dneh številne organizacije SDS v gornjem in srednjem Prekmurju.

Krajevna organizacija v Gornjih Petrovcih šteje 54 članov in 27 naročnikov »Domovine«. Narodnega poslanca g. dr. Pivka je pričakovalo domače Gasilno društvo v soboto 14. t. m. na postaji. Po nagovoru načelnika gasilcev, župana in voditelja g. Pavlika je korakala povorka v prostore g. Mikole, kjer se je vršilo zborovanje. Razen Petrovčanov so se zborovanja udeležili tudi naši otovski, šulinski in stanjevski somišljeniki, skupno 72 moških. Po govoru narodnega poslanca sta se oglasila k besedi sreski tajnik SDS gosp. Cmrekar in g. Pavlik, ki se je v navdušenem govoru zahvalil g. dr. Pivku za obisk.

Sosedna organizacija v Križevcih je poslala svojega tajnika g. Grgarja z vozom v Petrovce. Križevska občina je menda v vsej oblasti najnovejša zagovornica načel SDS. Organizacija SDS šteje tukaj 176 članov, ki imajo nad 80 izvodov »Domovine«, kar je za obmejno občino v severnem Prekmurju brez dvoma zelo častno število. V občini se čuti izboren vpliv naših delavcev gg. Grgarja, Adama Breskoča, Janoša Harija in šolskega vodje Džubana. Posegli smo v organizacijo na sosedno obmejno občino Domanjšovci, ki je veljala za madžarsko, a je danes že do polovice slovenska. Na shod v Križevce je prišla tudi skupina domanjševskih pristašev in vplivni mladi veleposestnik g. Vezir je povabil poslanca g. dr. Pivka, naj pride tudi k njim. V Križevcih se snuje posojilnica, o čemer je bilo tudi na shodu obilo razprave. — V Domanjšovcih je tudi že prodrla »Domovina«. Prijetno si iznenaden, ako vidiš v rokah preprostega pastirja naš list v taki občini, ki jo smatrajo za madžarsko.

V nedeljo 15. t. m. je govoril g. dr. Pivko na šestih zborovanjih. Posestnik g. Vezir ga je zapeljal do Fokovcev, kjer imamo danes že krepko organizacijo, ki obsega Vučjo gomilo in Suhi vrh. Tukaj je vodil zborovanje učitelj g. Vertež. Tudi v Fokovcih snujejo s pomočjo naše organizacije Gospodarsko zadrugo. — Zborovanje v Murski Soboti se je vršilo ob 11. uri pri g. Ditrihu ob navzočnosti okrog 50 kmetijskih pristašev, katerih je bilo največ iz sosednih občin Gradišče in Kupčinci. Razen narodnega poslanca g. dr. Pivka sta

govorila predsednik oblastne organizacije gosp. dr. Lipold iz Maribora in sreski tajnik g. Cmrekar. Ob 13. uri se je vršilo zborovanje v Predanovcih pri uglednem županu g. Vratariču. Tamkajšnja organizacija je nova (izšla junija) in šteje 38 volilcev. Zborovanja se je udeležilo nad 80 moških. Župan g. Vratarič je izjavil, da ostane občina složna in da jih nikoli več ne bodo mogli prevariti radičevci. — Sledila so zborovanja v Bodoneh ob 15. uri, v Zenkoveh ob 17. uri in v Strukoveh ob 19. uri. Vse te občine so bile doslej radičevske. V prvih dveh delujeta naši novi organizaciji in duša našega gibanja je g. Kornhäuser. V Strukovcih, rojstni občini prekmurskega evangelijskega pisatelja in prevajalca sv. pisma Kizmiča, se je ob tej priliki osnovala nova organizacija, h kateri je pristopilo 35 članov.

V ponedeljek 16. t. m. je g. dr. Pivko obhodil občine Gančani, Lipovci, Beltinci, Bratonce, Dokležovje in Bakovec skupno s sreskim tajnikom gosp. Cmrekarjem. Kljub delu, ki veže naše poljedelce na polje, so bili nekateri sestanki dobro obiskani, zlasti v Gančanih, kjer se je zbralo ob 10. uri nad 30 pristašev, in v Bakovcih, kjer šteje naša organizacija 59 članov in 20 »Domovin«. Naše pristaše v Gančanih vodi mladi g. Joško Maučec, županov sin. Organizacija v Beltincih ima sedaj 33 članov in 23 »Domovin«, organizacija v Bretoncih, ki je tudi nova, pa že 19 članov. V Dokležovju imamo 47 članov in 17 »Domovin«. V Bakovcih se je vršilo zborovanje ob 20. uri zvečer pri g. Voglerju ob navzočnosti 35 domačinov s predsednikom gosp. Fr. Kregarjem in tajnikom gosp. Janezom Horvatom.

Narodni poslanec g. dr. Pivko nam poroča, da je dobil v gornjem in srednjem Prekmurju v vseh občinah, katere je obiskal, vtis, da se Prekmurje v političnem oziru naglo razvija in da ima Samostojna demokratska stranka v teh krajih svojo bodočnost.

V evangelijskih občinah je absolutno padel nekdanji vpliv klerikalizma in SLS je v gornjem Prekmurju na tem, da vobče ne more imeti niti ene organizacije. Značilno je posebno to, da smo z lahkoto prodrli v nekdanj radičevske občine med Gornjo Lendavo in Mursko Soboto, kjer mora biti naša skrb, da se nove organizacije SDS okrepe.

Obrtniki in trgovci se gibljejo

V farovžih se pripravljajo na volitve v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. Kaplani in župniki že začenjajo z agitacijo. Umetno je k temu pripomnil neki obrtnik: »Kaj bi bilo, če bi duhovniki volili svoje zastopstvo in bi se obrtniki vtikali v njihove volitve?«

Smešna je agitacija SLS, češ, da od klerikalcev postavljeni kandidati niso klerikalci. Zlasti kažejo na ljubljanskega trgovca g. Jelačina ml., ki da ni klerikalec. Mi pa pravimo: »Kdor klerikalcem pomaga pri volitvah, da bi sam postal predsednik Zbornice, in kogar so klerikalci pravkar izvolili za predsednika Zbornice, nam je toliko kakor klerikalec.« Saj SLS ne zahteva, da lotičnik hodi v cerkev, glavna stvar je, da jih podpira. Kako pa bodo gg. Resman iz Radovljice, Gogala z Bleda in Ogrin iz Ljubljane utajili klerikalstvo, ni jasno.

Na drugi strani so pa na strokovni listi obrtnikov, ki jih obrtniške organizacije kandidirajo v Zbornico, samo znana imena. Kdo ne pozna g. Franchettija iz Ljubljane, ki se od mladih nog bori za ugled in blagor obrtniškega stanu? Kdo ne pozna sivolasega g. Rebeka iz Celja, ki je že bliko storil za obrtniški stan? Kdo ne pozna načelnika Zveze gostilničarskih zadrug v Ljubljani g. Kavčiča, ki je neustrašeno v boju za obrtniške pravice? Vse može na strokovni stanovski listi poznamo kot strokovne delavce. Obrtniška lista je prava podoba obrtniškega stanu v Sloveniji. Mi, ki jih danes hočejo združene obrtniške organizacije poslati v Zbornico, se doseči samo-

stojnost obrtniškega odseka.

Kandidatov na klerikalni listi pa nihče ne pozna. Kdo med njimi se je kedaj javno boril za svoj stan? Kaj naj takšni ljudje store v Zbornici? SLS kandidira večinoma ljudi, ki so dobri, da na kaplanov mig dvignejo roko. Poznamo g. Ogrina, ki vodi drago prezidavo poslopja Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. Ako on pri tem zasluži, menda to ni zasluga za splošne obrtniške koristi. Gotovo tudi ni v korist obrtništva, da je ta prezidava tako silno draga.

Zraven g. Ogrina je znani hudi strankar SLS g. Resman iz Radovljice, potem g. Lebinger iz Litije in za njim cela vrsta samih hudih klerikalnih strankarjev.

Zalostno izpričevalo za naprednjaštvo bivših samostojnežev, sedaj radičevcev, je, da igrajo vlogo »laufpuršov« za SLS.

Spričo takih razmer je jasno, da obrtništvo v interesu svojega stanu ne sme iti s klerikalci. Ven s klerikalstvom in s klerikalno politiko iz obrtnih zastopov! Klerikalni konsumi nam iz inozemstva uvažajo vsakovrstno blago, zlasti čevlje in obleko, da s tem uničijo domače čevljarje in krojače. Tudi se čuje, da nameravajo klerikalci zgraditi posebno tvornico za čevlje in obleko, da bi potem prodajali čevlje ceneje kakor gorenjski in žirovski čevljarji.

V hudem boju so tudi trgovci, ki jim SLS iz političnih ozirov snuje konsume, da jim vzame odjemalce. V trgovine pri farovžih pridejo pogosto razni sorodniki in sorodnice kaplanov, a ti

trgovci, ki si se s trudom boril vse življenje, greš lahko z deco po svetu. Najbolj ogorčuje trgovce, da tiste »zadrage« ne plačajo skoro nič davka.

Vsi zavedni obrtniki in trgovci se pripravljajo, da pokažejo vrata klerikalcem.

Skrbna država

Vprašanje Slovencev v Poruhju.

»Essener Allgemeine Zeitung« prinaša pod gornjim naslovom naslednji zanimiv članek:

»Splošna brezposelnost, na katero se je treba navaditi kot na nekaj trajnega, poraja tudi vprašanja, ki imajo prav odločno zunanje politično ozadje. Kakor je znano, živi med tujerodnim delavstvom v Poruhju tudi veliko število Slovencev. Njihovo število cenijo poznavalci razmer na kakšnih 50.000 do 60.000. Ljudje, ki so jih kot izvrstne delavce zelo iskali, so bili pred kakimi 30 leti, ko se je Poruhje začelo krepko razvijati, najeti v stari Avstriji in so se naselili predvsem v Hambornu, Mörsu, Bottropu, Gladbecku, Bueru, Recklinghausenu in v dortmundskem okraju. Ker so imeli namen, vrniti se pozneje zopet v domovino, so si le redki pridobili nemško državljanstvo. Po mirovnem sklepu so prišli pod Jugoslavijo, tako da bi danes morala ta država skrbeti za svoje državljane v Nemčiji. Zaradi ustavljanja obratov je namreč tekem zadnjih dveh let izgubil delo znaten odstotek teh ljudi. Kot inozemci ti ljudje ne dobivajo nikakršne podpore za brezposelnost in ker ne obstoja nikaka reciprocitna pogodba med Nemčijo in Jugoslavijo, se ne nudi nikaka možnost podpiranja teh brezposelnih Slovencev. Kljub temu so bili ti ljudje doslej podpirani iz dobrodelnega fonda, kar seveda ima svoje meje spričo splošnega težavnega položaja občin ruhrskega okraja.

Te razmere so beograjski vladi znane. Slovenci ruhrskega okraja imajo krepko društveno organizacijo, ki odločno nastopa za interese svojih rojakov. Toda doseči ne morejo ničesar, ker imajo v Beogradu skoro vsake tri mesece novo vlado, tako da vsakokrat, ako se res pokažejo kakšni začetki podpiralne akcije, nova kriza uniči vse nade. Toda tudi v primeru, da bi bile razmere stalnejše, bi se dalo Slovincem pomagati samo, ako bi se končno postavila v prakso zakonodaja o zaščiti delavstva, ki obstoja v teoriji in na papirju. Danes v resnici ne poznajo v Jugoslaviji nikakega socijalnega skrbstva. Pobirajo se sicer doneski za podpiranje brezposelnih, toda ne izplačujejo se nikake podpore. Imajo tudi ministrstvo za socijalno politiko, ki pa se ne briga za ta socijalna vprašanja.

Tako se prepušča s prav brezprimerno zanikrnostjo slovenska kolonija na Vestfalskem svoji usodi. Razporeženje med Slovenci v ruhrskega okraja zaradi tega seveda ni baš najboljšo. Razburjenje se je v zadnjih dneh še posebno povečalo, ker se širijo vesti, da nameravajo nekatere občine brezposelne Slovence odstraniti. Slovenske organizacije si prizadevajo na vso moč, da bi odvrnile to usodo od svojih rojakov. Četudi je ta izgon pod takimi okolnostmi iz človeških vzrokov obžalovanja vreden, vendar je na drugi strani razumljivo, da ruhrske občine, ki imajo dovolj drugih skrbi, ne morejo finančno podpirati in vzdrževati še ljudi, ki so pri vsem tem vendarle inozemci.

Polegaj bi bil znatno enostavnejši, če bi obstajala reciprocitna pogodba med Nemčijo in Jugoslavijo. Na tej pogodbi je v prvi vrsti interesirana Jugoslavija. Pa tudi Nemčija ni brez vsakega zanimanja za tako pogodbo. Nemška manjšina v Jugoslaviji znaša 540.000 prebivalcev, katerim se doslej ni bilo treba pritoževati zaradi intolerance s strani beograjske vlade. Dobra volja v Berlinu bi se torej povrnila na naših rodnihih bratih.

Tako piše nemški list. Ni sicer vse, kar je napisal popolnoma točno, toda očitki glede brezbrčnosti napram našim državljanom v Nemčiji drže. Ali bo ta tako rekoč očetovski in inozemskega lista kaj zeleval?

Stanovska lista obrtniških organizacij ljubljanske in mariborske oblasti za volitve v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani

Gospod urednik, vljudno Vas prosimo, da objavite v Vašem cenjenem listu stanovsko kandidatno listo obrtniških organizacij ljubljanske in mariborske oblasti za volitve v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. Kandidatno listo smo poslali kot politično neopredeljeno vsem časopisom v Sloveniji in je naslednja:

I. KATEGORIJA.

Člani:

Franchetti Engelbert, brivski mojster in načelnik Zveze obrtnih društev v Ljubljani;
Vahtar Miha, knjigovez in podnačelnik Splošne zveze obrtnih zadrug ter predsednik Obrtnega društva v Mariboru;
Grož Franc, mizarski mojster in podnačelnik Obrtne zadruge v Dolnjem Logatcu;
Bizjak Ivan, modni atelje in predsednik Zveze obrtnih društev za Slovenijo v Celju.

Namestniki:

Kersnič Ivan, krojaški mojster in načelnik Zadruga krojačev v Ljubljani;
Spes Fran ml., zidarski mojster in načelnik Strokovne zidarske zadruge v Mariboru;
Holy Josip, brivski mojster in predsednik Obrtnega društva v Brežicah;
Dolžan Fran, kleparski mojster in odbornik Občeslovenskega obrtnega društva v Celju.

II. KATEGORIJA.

Člani:

Žurman Ivan, pekovski mojster in podnačelnik Obrtne zadruge v Slovenski Bistrici;
Kavčič Fran, gostilničar in načelnik Zveze gostilničarskih zadrug v Ljubljani;
Horvat Janko, slikar in predsednik Obrtnega društva v Ljutomeru;
Ogrič Filip, zobotehnik in predsednik Obrtnega društva v Novem mestu.

Namestniki:

Szukikš Štefan, krojaški mojster v Murski Soboti;
Rozman Ivan, čevljarški mojster v Ljubljani;
Rozman Alojzij, gostilničar in načelnik Gostilničarske zadruge v Prevaljah;
Kuhar Rudolf, mizarski mojster in načelnik Obrtne zadruge v Mokronogu.

III. KATEGORIJA.

Člani:

Ambrožič Josip, gostilničar in izdelovalec gredež v Ljubnem na Gorenjskem;
Kolšek Martin, čevljarški mojster in odbornik Zveze obrtnih zadrug za Slovenijo v Celju;
Bernik Ivan, mizarski mojster in načelnik Mizarske zadruge v Ljubljani;
Berlič Josip, gostilničar in načelnik Gostilničarske zadruge v Ptuj.

Namestniki:

Turšič Leopold, slikarski mojster v Cerknici;
Hmelina Karel, dimnikarski mojster v Slovenjgradcu;
Anžič Franc, mesarski mojster v Ljubljani;
Čoh Stjepan, gostilničar in načelnik Gostilničarske zadruge v Rogaški Slatini.

IV. KATEGORIJA.

Člani:

Klubička Josip, čevljarški mojster in odbornik Čevljarske zadruge v Mariboru;
Rebek Josip, ključavničarski mojster v Ljubljani;
Nerat Franc, zidarski mojster v Gabrjih;
Rozin Miloš, kleparski mojster in odbornik Zveze obrtnih društev za Slovenijo v Trbovljah.

Namestniki:

Podhraški Karel, kleparski mojster in načelnik Obrtne zadruge v Slovenski Bistrici;
Rožič Štefan, plesarski mojster v Ljubljani;
Kolar Josip, mizarski mojster in predsednik Obrtnega društva na Vranskem;
Štefe Anton, čevljarški mojster in predsednik Obrtnega društva v Kranju.

Za akcijski komite: Ivan Rebek s. r. — Za Zvezo obrtnih društev za Slovenijo v Celju;
 Ivan Bizjak s. r. — Za Zvezo obrtnih zadrug v Ljubljani; Engelbert Franchetti s. r. — Za Splošno zvezo obrtnih zadrug v Mariboru;
 Franjo Bureš s. r. — Za Zvezo gostilničarskih zadrug za ljubljansko oblast v Ljubljani;
 Fran Kavčič s. r. — Za Zvezo gostilničarskih zadrug za mariborsko oblast v Celju; Drago Bernardi s. r.

Po ukazih framazonske lože

V «Domoljubu», ki si na vso moč prizadeva, da bi poneumnil naše lahkoverno ljudstvo, čitamo naslednje:

«Vsi svobodomiselniki po celem svetu so dobili od framazonske lože ukaz, naj krvava preganjanja katoliške vere v Mehiki kar naravnost utaje.

Naši slovenski «Domovinarji» seveda ta framazonski ukaz bolj vestno izpolnjujejo kakor mehihanska vlada sama. Žerjavova «Domovina» slika neronsko preganjanje katoličanov samo kot upravičen boj države proti «farški bisagi» in «političarajoči duhovščini»...

Pravimo, da «Domovinarji» s posebno elastično želijo krvoločnemu mehihanskemu Neronu (predsedniku Kalesu) veliko uspehov v preganjanju katoličanov... Niti mehihanska vlada sama se ne dela tako nedolžno kakor jo slikajo slovenski brezverski «Domovinarji».

In končno pove «Domoljub», kako mehihanska vlada izvršuje državne postavbe:

«Škofe meče v ječe, katoličane zapira celo po svinjarih med prašiče, redovnice daje v roko izpuščenim kaznjencem, ki jih onečašajo, ter jih potem požene čez mejo, iz šol meče križ in verske podobe, na tisoče in tisoče otrok pušča brez pouka, zakaj samostanske šole so zaprte, državnih šol pa ni toliko, da bi mogle sprejeti vse otroke.»

Pripomniti je treba, da je pod «Domoljubom» podpisan kot izdajatelj katoliški duhovnik gosp. dr. Kulovec, kot odgovorni urednik pa katoliški duhovnik g. Frane Zabret.

In kaj je zagrešila «Domovina»?

Dr. Žerjav je napisal v «Domovini» članek, ki pravi med drugim, da nam je mehihanski spor malo mar, da obžalujemo, ako se v tem boju pre-

dr. Žerjav obsodil ono duhovščino, ki skuša mehihanske dogodke zlorablja za politično hujskanje proti naši stranki, ker je vendar jasno, da naša stranka ni zakrivila mehihanskih dogodkov in da ni odgovorna zanje.

Končno pa še moramo pibiti, da je najmanj 90 odstotkov tega, kar je napisal «Domoljub» o Mehiki, očitna laž, ki naj služi v razbesnjenju «magujočih «Domoljubovih» ovčie. Reči moramo, da bi se mi podobnih preračunanih izmišljotin ne mogli posluževati v nobenem primeru, ker bi nam ne dopuščala vest, da bi na tak način varali preprostega človeka. «Mehika je daleč,» si mislijo klerikalci, «in preprosto ljudstvo ni zmožno kontrole.» Zanimivo je, da «Slovenec» takih gorostasnosti ne poroča. «Slovenec» pač berejo tudi razumnejši ljudje... Sicer se v Mehiki dogaja marsikaj, kar se mora obsoditi, toda grozovitosti «Domoljubove» fantazije so malo predebele. Čudna je ta sorodnost klerikalnega časopisja: Pri nas laže «Domoljub» o mehihanskih grozovitostih, v Ameriki pa slovensko klerikalno časopisje piše včasih o razmerah v Jugoslaviji, da se ti težijo lasje in se zastoni vprašuješ, odkod dobiva ameriško «katoliško» časopisje take lažnive informacije.

Kaj je takšno početje v skladu z nauki Onega ki nas uči poštenosti in resnicoljubnosti? Ali n verjame, da se ne bojite Njegov kazni?

Vsem prijateljem in prijateljicam čitanja

Znani ljudski pisatelj g. Anton Stražar pri pravi svojo tretjo knjižico, ki bo izšla pod naslovom «Slike iz preljubega brdskega kraja». V tej knjižici, ki bo opremljena z lepimi slikami iz brdske okolice, bo več še nikjer objavljenih po vestic resne in šaljive vsebine. Začetna povestica pod naslovom «Romarji in romarice na Limbarski gori», bo gotovo vsem ugajala. Opremljena bo s sliko Limbarske gore. Enako bodo vsi z veseljem čitali «Zgodbe iz šentvidskega okoliša», ki so bile deloma že objavljene v «Domovini».

Ker bo cena tej knjižici izredno nizka, bo pač vsak prijatelj čitanja zlasti iz brdskega okoliša gotovo naročil knjigo.

Vse zgodbe, ki jih boste brali, so se v resnici dogodile na Brdu ali v okolici. G. Stražarju se je posrečilo dobiti od domačih starih očancev in mamk dosti zanimivih starih dogodkov, katere bi bilo zares škoda pustiti v pozabnosti.

Ljudski pisatelj g. Anton Stražar, ki je čitateljem in čitateljicam «Domovine» dobro znan, prosi, naj se zainteresirajo za njegovo knjigo nemudoma javijo, da bo videl, ali jih bo dovolj za izdajo knjige.

Brez oklevanja naj vzame vsakdo v roke dopisnico in sporoči na uredništvo «Domovine», koliko izvodov želi. Cena knjižice bo okrog 10 Din.

Neprevidnost.

Nedeljski lovec Ahacij je prišel z lova in pripovedoval ženi: «Ah, tako sem se danes ustrašil. Ko sem se pripognil, se mi je po nesreči sprožila puška.»

Žena: «Kaj ti nisem že nešteto krat rekla, da je puška nevarna stvar. Zakaj pa jo vedno jemlješ s seboj na lov?»

Iz otroških ust.

Jožek: «Teta, zakaj pa držite robcu la hcu?»

Teta: «Ker me zob boli.»

Jožek: «Kako vas pa morejo boleti zobje, ko jih imate na omari?»

Obešenjaški humor.

Sodnik (obsojencu, ki čaka na izvršitev smrti ne kazni): «Ali še imate kakšno željo?»

Obsojenec: «Da, rad bi še enkrat videl sveže jagode.»

Sodnik: «Sveže jagode? Teh vendar pozimi ni.»

Obsojenec: «No, potem pa čakajmo, da dozorijo. Meni se nič ne mudi...»

IZ ZVEZE KULTURNIH DRUŠTEV V LJUBLJANI

SEZNAM IGER V ARHIVU ZVEZE KULTURNIH DRUŠTEV V LJUBLJANI

Pričele so se priprave naših podeželskih odrov in dramskih društev za bodočo sezono. Ker nam opetovano prihajajo povpraševanja, katere igre lahko nudimo iz našega dosedanjega arhiva, ga v naslednjem objavljamo.

Pripominjamo, da so igre, zaznamovane z zvezdico, last ZKD z vsemi avtorskimi pravicami. Za ostale igre pa morajo društva plačevati obvezne pisateljske tantijeme, glede katerih je dosegla ZKD znaten popust.

1. Pogumni Tonček.* Pravljična v 5 dejanjih. Jakob Špicar. (Mladinska igra, 12 oseb, večinoma otroci, vile, vilinska bitja, beli kralj, zeleni mož, povodni mož.)
2. Patrioti.* Komedia v 3 dejanjih. Jakob Špicar. (17 oseb, igra je pisana za dialekt.)
3. K luči!* Simbolična igra v 4 slikah. Jakob Špicar. (13 oseb, narod, deca, simbolična slika poslanstva sokolske misli.)
4. Težke ribe. Veseloigra v 3 dejanjih. Mih. Blumucki-Jos. Debevec. (9 oseb, lahka scenerija.)
5. Hlapci. Drama v 5 dejanjih. Ivan Cankar. (19 oseb, težja igra.)
6. Na poljani.* Romantični igrokaz v 3 dejanjih. Jakob Špicar. (10 oseb, gostje.)
7. Pri belem konjičku. Saloigra v 3 dejanjih. Blumenthal in Kadelburg. (15 oseb.)
8. Čez leto dni. Burka v 3 dejanjih. Blumenthal in Kadelburg. (16 oseb, nadaljevanje prejšnje igre.)
9. Španska muha. Burka v 3 dejanjih. (12 oseb.)
10. Simona. Igrokaz v 5 dejanjih. Catul de Neon S. S. (9 oseb, 3 služabniki.)
11. Nebesa na zemlji. Veseloigra v 3 dejanjih. Julij Horst - Hinko Nučič. (11 oseb.)
12. Sladkosti rodbinskega življenja. Veseloigra v 3 dejanjih. Maurice Hememynin - A. E. (8 oseb.)
13. Miklova Zala.* Narodna igra v 4 dejanjih. Jakob Špicar. (21 oseb, lepa igra, lahka scenerija.)
14. Nepošteni. Drama v 3 dejanjih. Girolamo Rovatta - Fed. Gradišnik. (10 oseb.)
15. Protekcija. Veseloigra v 5 dejanjih. Branislav Nušič. (14 oseb.)
16. Pri Hrastovih. Drama v 3 dejanjih. Fr. Ks. Meško. (8 oseb.)
17. Ulica št. 15. Burka v 4 oddelkih. Češki spisal Šamberg - Doksov. (15 oseb.)
18. Snegulčica in skratje. Pravljična v 9 slikah. (7 oseb, 7 skratov, dvorjani, dvorjanke, angeli.)
19. Pot v pekel. Saloigra v 3 dejanjih. Nemško spisal N. N., poslovenil J. Potočnik. (14 oseb; igra je bolj mestna, težja.)
20. Velika repatica. Burka v 3 dejanjih. Fran in M. Govekar. (12 oseb.)
21. Dolski župnik. Ljudska igra s petjem v 4 dejanjih. Anzengruber - dr. Albin Češarek. (14 oseb, družice, godec.)
22. Ptičji kralj. Otroška igra s petjem v 2 slikah. (6 oseb, otroci - konjci, služabniki, šolarji, tri ptice, dečki in deklice.)
23. Miklavžev večer. Otroška igra. Dr. Ivan Lah. (3 osebe, 2 angela, Miklavžovo spremstvo.)
24. Mladost. Ljubezenska drama v 3 dejanjih. Maks Halbe - A. Gradar. (6 oseb.)
25. Vražja zenska. Drama v 5 dejanjih. Schönherr. (3 osebe, scenerija, ena soba.)
26. Valenska. Drama v 4 dejanjih. L. Ganghofer - M. ... (17 oseb, kmetje, kmetice, ... vrši se v sedanjem času v Rumuniji; daljša igra, primerna za večje odre, težja scenerija.)
27. Don Pietro Caruso. Drama v enem dejanju. Robert Bracco - Emil Kralj. (3 osebe, vrši se v Napolju v sedanjem času; igra kratka in lahka, ena navadna sobica.)
28. V dolini. Drama v 3 dejanjih. Don Ang. Gvina - R. Perušek. (12 oseb, preprosta scenerija, lahka igra.)
29. Deseti brat. Ljudska igra v 3 dejanjih. Po Josipu Jurčiču - Fran Govekar. (22 oseb, kmetje, lovci, gonjaci.)
30. Golgota. Drama v 3 dejanjih. Srgjan Tucić. (15 oseb, samo ena ženska, lepa igra.)
31. Tat. Drama v 3 dejanjih. (7 oseb, 2 ženski, scenerija težja.)
32. Sokolci gredo. Šala s petjem v enem dejanju. Dr. Ivan Lah. (6 oseb, 2 ženski, primerna za Silvestrovo.)
33. Knez Semberjski. Igra v 10 prizorih. Branislav Nušič. (8 oseb, 2 mladi deklici, 2 dečka, 1 mladenič, kmetje, panduri, Turki.)
34. Legijonarji. Narodna igra v 4 dejanjih s petjem. Fran Govekar. (18 oseb, meščani, meščanke, otroci, akademiki, ... Napoleonovih časov.)

35. Dana Petrovičeva. Igrokaz v 3 dejanjih. Roda-Roda - Ant. Danflo. (8 oseb.)
36. Spavaj moja deklica. Drama v 3 dejanjih. P. Sjevneri - Jakob Grčar. (7 oseb, po ruski romanci.)
37. Rokovnjači. Narodna igra s petjem v 5 dejanjih. Fran Govekar. (31 oseb, kmetje, rokovnjači, po Jurčič-Kersnikovem romanu; uverturo in glasbene točke Viktor Parma.)
38. Bucek v strahu. Burka v 1 dejanju. Rado Murnik. (5 oseb, godi se v Ljubljani v sedanjem času.)
39. Mrak. Drama v 4 dejanjih. Peter Petrovič - M. S. (6 oseb.)
40. Zakonske zmešnjave. Burka v 4 dejanjih. V. V. - Ivan Cankar. (16 oseb, sedanost, večje mesto.)
41. Na razpotju.* Silvestrova fantazija v 1 dejanju. Jakob Špicar. (10 oseb, godi se na Silvestrov večer, satira na duševno delo.)
42. Ujedinjenje.* Mladinska igra v 4 slikah. Jakob Špicar. (12 oseb, ljudstvo, sužnji, vojaki, rabelji.)
43. Knjižničar. Veseloigra v 4 dejanjih. G. pl. Moser - M. Malovrh. (17 oseb, prvo dejanje v Londonu, drugo, tretje in četrto v Marstrandovem.)
44. Gospod Senator. Veseloigra v 3 dejanjih. G. Kadelburg - Jesenko. (11 oseb, godi se v Hamburgu.)
45. Avtomobilist. Burka v 3 dejanjih. K. Kaltz-S. Pr. L. - L. (12 oseb, godi se v Ljubljani v sedanjem času.)
46. Ugrabljen Sabinke. Burka v 4 dejanjih. Fr. in P. Schönthan - E. Gangl. (11 oseb, majhno mesto, sedanost.)
47. Ubijajč. Pariška narodna igra v 3 dejanjih. 9 slikah. U. Busnach - O. Gastineau. (34 oseb, delavci, perice, ljudstvo.)
48. Osveta. Zaloigra v 1 dejanju. Teodor Körner-Vek. Smolej. (3 osebe, scenerija preprosta.)
49. Charlejeva teta. Veseloigra v 3 dejanjih. (11 oseb, zelo lepa, ne pretežka, scenerija lahka.)
50. Osvobodenci.* Simbolična pripovedka v 4 delih. Jakob Špicar. (10 oseb, narod, v vezani be, sedi, slika osvobodjenega naroda.)
51. Maškara. Igra v 3 dejanjih. Francosko spisal Al. Bisson in Alb. Carre. (Daljša, lepa igra, 9 oseb, sedanost.)
52. Jesensko solnce. Veseloigra v 1 dejanju. H. Mailhac in L. Halévy - M. N. (4 osebe, sedanost, godi se v turški okolici.)
53. Dolorosa.* Jugoslovenske prisposode. II. del. V 4 dejanjih. 5 slikah. Jakob Špicar. (Nadaljevanje Damjanke, prvo leto Jugoslavije, velja pa tudi še sedaj. 12 oseb, sodniki, skratje, Pravica, Čas, Oljka itd.)
54. Izdajalec.* Igrokaz v 5 dejanjih, 7 slikah. Jakob Špicar po P. V. Slemenikovi povesti. (Iz turških časov v 16. stoletju, 25 oseb, kmetje, vi-teži, spremstvo.)
55. Električna ljubezen. Veseloigra v 1 dejanju. Prevedel Vek. Smolej. (2 osebi, 1 soba, scenerija preprosta.)
56. Miklavžev dar. Igrokaz v 2 dejanjih. Jakob Špicar. (6 oseb, Miklavž s spremstvom, prikazen; godi se med vojno, revnim otrokom Miklavž nič ne prinese, zato pa se jim vrne oče iz vojne.)
57. Kapetanova ljubezen. Veseloigra v 1 dejanju. Prevedel Vek. Smolej. (4 osebe, 1 soba, preprosta scenerija.)
58. Valerija. Komedia v 2 dejanjih. A. Scribe in Melesville-Smolej. (5 oseb, preprosta scenerija, zelo lepa igra.)
59. Razdor. Tragedija slovenskega naroda na Korškem, v 4 dejanjih. Jakob Špicar. (18 oseb, kmetje, fantje, pogrebci; tendenca: propadanje narodove sile zaradi importiranja klerikalizma v obmejne kraje.)
60. Ljubo doma. Slika iz življenja v 5 dejanjih. Jakob Špicar. (22 oseb, orožniki, ljudstvo, študent, ki ga silijo v semenišče, gre v Ameriko iskat srečo, spozna tujino in se vrne.)
61. Damjanka.* Jugoslovenske prisposode. I. del. V 5 dejanjih. Jakob Špicar. (Simbolična zgodovina našega naroda iz davnih časov do prevrata, 16 oseb, družina, godec, oboroženci; glej št. 53.: Dolorosa.)
62. Bratje sv. Bernarda. Igrokaz v 5 dejanjih. Ochron, prevedel Kopal. (14 oseb in več menihov.)
63. Zlato Runo. Drama v 3 dejanjih. Prevedel V. P. Jelenc. (7 oseb.)
64. Zlata ptička. Vesela božična igra v 3 dejanjih. (8 oseb.)
65. V božični noči. Božična bajka s petjem in plesom v 7 slikah, 4 dejanjih. Bethge-Truhn, prevel Kessler. (22 oseb.)
66. Razirgana Višnja gora in zakrpani Zužemberk. Veseloigra. (21 oseb, višnjegorski meščanje in zužemberški tržanje.)
67. Če mati umre. Igra v 4 dejanjih. Josip Konstantjevec. (19 oseb.)
68. Nju. Zaloigra v 4 dejanjih. Osió Dymov. (12 oseb, gosti, služabniki.)
69. On in njegova sestra. Burka v 4 slikah. Buchbinder-Kopal. (13 oseb, ... delavci.)
70. Ljubezen in morja valovi. Zaloigra v 5 dejanjih. Grillparzer - Koblar. (8 oseb, služabniki, ribiči, ljudstvo.)
71. Narodni poslanec. Veseloigra v 3 dejanjih. Branislav Nušič. (17 oseb.)
72. Trnjulčica. Pravljična s petjem v 5 slikah. (17 oseb.)
73. Dve Marički. Pravljična. (7 oseb, družica, sirote, sluga.)
74. Zora, Dan in Noč. Komedia v 3 dejanjih. (2 osebi in glasovi.)
75. Smešne precioze. Komedia v 1 dejanju. Molière - P. J. (13 oseb in več lakajev.)
76. Trimaske. Drama v 1 dejanju. Charles Meere. (7 oseb.)
77. Liliom. Predmestna legenda v 7 slikah. Molner-Sest. (20 oseb.)
78. Misel. Drama v 6 slikah. L. Andrejev-Vidmar. (15 oseb.)
79. Izgubljene duše. Igra v 14 slikah. Lenormand. (10 oseb.)
80. Ujeti ptiček. Šala v dveh prizorih. Dr. Ivan Lah. (5 oseb.)
81. Maryša. Drama v 5 dejanjih. Mrštik-Albrecht. (25 oseb.)
82. Bobrov kožuh. Komedia v štirih dejanjih. Hauptman-Mazi. (12 oseb.)
83. Oče. Drama v 3 dejanjih. Jyrasek-Albrecht. (12 oseb.)
84. Neznanka. Drama v 4 dejanjih. A. Risson. (15 oseb, porotniki itd.)
85. Otroška tragedija. Drama v 3 dejanjih. Karel Schönherr. (3 osebe.)
86. Revček Andrejček. Narodna igra s petjem v 5 dejanjih. K. Morré. (20 oseb.)
87. Kaj. Drama v 4 dejanjih. P. R. Bevk. (9 oseb.)
88. Magdalena. Ljudska igra v 3 dejanjih. L. Toma. (10 oseb.)
89. Mlinar in njegova hči. Zaloigra v 5 dejanjih. R. Raupach-Malavašič. (12 oseb.)
90. Trije tički. Burka v 2 dejanjih. J. Štoka. (7 oseb.)
91. Meštev izum. Mladinska igra v 3 dejanjih z godbo in petjem. Jos. Ribičič. (5 oseb; na razpolago kostumi.)
92. Scampolo. Komedia v 3 dejanjih. Dario Niccodemi. (8 oseb.)
93. Pogodba. Burka v 2 dejanjih. Dr. Česnik. (9 oseb.)
94. Če sta dva... Šala v 1 dejanju. F. Belly-Bratina. (7 oseb.)
95. Babilon. Burka v 5 dejanjih. (11 oseb.)
96. Mutasti muzikant. Burka v 1 dejanju. J. Štoka. (5 oseb.)
97. Priljudni komisar. Burka v 1 dejanju. (8 oseb.)

ŽENSKI VESTNIK

Gladke roke. Enostavno in ceneno sredstvo, da obdržiš roke gladke in prožne tudi po poljskem delu, je ponovno dalje časa trajajoče umivanje v deževnici, posebno če si deževnici pri-mešala persila (na en liter eno kavno žličko). To učinkovitost še lahko povečaš, ako si po umivanju roke malo zmočiš z limonovim sokom.

Ako te ugrizne mršes, nalahno obriši ranjeno mesto s salmijakom. Ako rana oteče, napravi obkladek z razredčeno hladno octovokisló gline.

Mož hoče biti.

Mali Jakec se je silno hudoval, če mu je kdo rekel, da je podoben svoji materi. Ko so ga vprašali, zakaj ga to tako jezi, je odgovoril: »Jaz nočem biti podoben nobeni ženski.«

Kritika.

Slikar: »Vi, kritiki, veste vse bolje, kako je treba slikati, napraviti pa ne znate ničesar.«

Kritik: »Ljubi gospod slikar. Vi tudi ne nesete jaje in vendar natančno poznate razliko med trdo in mehko kuhanimi jajci...«

Čudno.

Gospodar: »Tale mlada piščeta so bila izahčena na valilnem stroju.«

Gospodična (iz mesta): »Kako čudno! Pa ravno takšna kakor prava...«

Naloga o ribah.

Jožek (iz mesta): »Prosim Vas, gospod, o-jemite mi kakšno ribo! Jaz moram pisati domačo nalogo o ribah, pa še nisem nikdar videl teh živali.«

Nedeljski ribič: »Le potolaži se, jaz tudi ne.«

DOMAČE NOVOSTI

POZOR, OBRITNIKI!

Od strani Vaših poklicanih stanovskih organizacij, zadrug in vseh obrtniških združenih zvez pod imenom Stanovska lista obrtniških organizacij ljubljanske in mariborske oblasti objavljena kandidatska lista za obrtniški odsek Zbornice za trgovino, obrt in industrijo je edina stanovska lista združenih in stanovsko zavednih obrtnikov.

Lista, ki jo napoveduje »Slovenec« pod lažnim imenom »združenih stanovskih list« in za katero se toliko potegujejo klerikalni listi ter njihova pomožna glasila, bo klerikalno-politična lista, ki jo sestavljajo politična stranka SLS in njene zaveznice, kakor je to napovedal dr. Korošec že na shodu v Domžalah.

Obrtniki! Vaš ponos in Vaša lastna korist Vam vevata, da stojite vsi brez izjeme na strani svojih lastnih organizacij, od katerih zavisi Vaša moč. Zavrnite samozavestno in odločno klerikalno-politične poizkuse, ki hočejo preslepiti stanovsko zavedne obrtnike ter jih spraviti ob strokovno zastopstvo!

Strokovni volilni odbor.

* **Povest »Za sina«** mora za enkrat izostati zaradi bolezni pisatelja g. Ivana Albrehta. Ko bo g. Albreht ozdravel, jo bo zopet nadaljeval.

* **Dopisnikom!** Ker se tu in tam pripete primeri, da nas neznani dopisniki napačno obveščajo, bomo odslej vse dopise, ki ne bodo od naših starih znanih sotrudnikov, poslali najprej v pregled krajevni organizaciji, odnosno našemu stalnemu dopisniku v dotičnem kraju.

* **Svetozar Pribečević v Ljubljani.** Na povratku iz Pariza v Beograd se je te dni vozil skozi Ljubljano g. Svetozar Pribečević s svojo obitelji. Na ljubljanskem kolodvoru so ga sprejeli njegovi ljubljanski prijatelji. G. Pribečević bo ostal v Beogradu samo dva dni, nato pa bo nadaljeval svoja zborovanja v Bosni in Dalmaciji.

* **Rumunski novinarji v Sloveniji.** Skupina rumunskih novinarjev, ki je potovala po Jugoslaviji, je prispela tudi v Slovenijo, kjer so si najprej ogledali Bled. V Ljubljani so tuje goste sprejeli ljubljanski novinarji, ki so jim razkazali nekatere znamenitosti ljubljanskega mesta. Poddirektor rumunskega Presbira g. Zamfirescu je ob tej priliki izročil g. Stanku Virantu, predsedniku ljubljanske sekcije Jugoslovenskega novinarskega združenja v znak priznanja za udeleževanje na konferenci novinarske Male antante v Sinaji oficirski red rumunske krone. Iz Ljubljane so rumunski novinarji odpotovali v Dalmacijo.

* **Shodi narodnega poslanca g. dr. Pivka** se bodo vršili v nedeljo 29. t. m.: zjutraj v Kozjem, popoldne na Bizeljskem, zvečer v Brežicah. Gospod poslanec ima določen program za ves čas počitnic za vse nedelje in praznike do 17. oktobra. Nadaljnje shode bomo še objavili.

* **Narodni poslanec dr. Pivko na Pristavi.** S Pristave nam pišejo: V nedeljo 22. t. m. smo imeli tukaj shod, na katerem je govoril narodni poslanec g. dr. Pivko. Udeležba je bila zelo povoljna. Zastopane so bile tri krajevne organizacije SDS. Udeleženci so bili iz petih občin, in sicer iz Sv. Petra na Medvedjem selu, Nezbiš, Sv. Eme, Roginske gorce in Zibike. Shodu je predsedoval okrožni tajnik g. Malgaj. G. poslanec nam je v svojem dveurnem odkritosrčnem govoru razpravljal o naših gospodarskih in političnih zadevah ter nazadnje obljubil, da ostane svojim volilcem in izpreobrnjenecem zvest poslanec. G. Plaustainer iz Št. Jurija se je

zahvalil gospodu poslancu za njegovo neumorno delovanje in pozval vse zborovalce, naj vsi oddajo ob času novih volitev kroglice v njegovo skrinjico. Govoril je še g. Malgaj o potrebah tukajšnjih krajev in prosil gospoda poslance, naj vztrajno deluje na tem, da se davki ne bodo neprestano višali, marveč se začeli že enkrat nižati. Prosil ga je tudi, naj se zavzame za številne tukajšnje kraje, ki so bili po povodnih in dvakratni toči hud oprizadeti. Shod se je zaključil ob najboljšem razpoloženju.

* **Zlobna mistifikacija o treh porokah.** Iz Osluševcev nam poročajo, da je zadnji objavljena notica o treh porokah mistifikacija zlobnega človeka. Ker smo zabeležili doposlano notico v dobri veri, prosimo prizadete, da nam oprostite. Kolikor smo mogli dognati, je zlobni mistifikator zlorabil tuj podpis. Spričo te mistifikacije bomo v prihodnje priobčevali iz Osluševcev le dopise od znanih nam oseb in preko tamošnje krajevne organizacije SDS. Obenem na zadevno prošnjo izjavljamo, da gg. Alojzij Lah in Martin Večerjevič nista z dotičnim dopisom v nikaki zvezi.

* **Splošno obiranje hmelja v Savinjski dolini** se je pričelo v ponedeljek. Letošnji hmelj je sicer nekoliko lažji, toda je lepo zelene barve. Po nekaterih nasadih so kobule neenake. Nedvomno pa je kakovost boljša kakor se je pričakovalo spričo neprestanega deževja. Plačuje se novi hmelj do 75 Din za 1 kg.

* **Pokrajinska razstava »Ljubljana v jeseni«**, ki jo bo priredila uprava ljubljanskega velesejma od 4. do 13. septembra 1926., bo zelo pestra in zanimiva. Obsegala bo specialne razstave kmetijstva, vrtnarstva, umetnosti, higijene, avtomobilov, radijskih aparatov in potrebščin ter industrijskih proizvodov. Dne 5. septembra bo obsežna razstava plemenskih konj, 8. in 9. septembra pa mednarodna razstava psov, kjer bo razstavljenih preko 700 najlepših živali. Kmetijska razstava bo med drugim obsegala tudi mlekarstvo in sirarstvo, pri čemer bo sodelovalo 26 mlekar, oziroma sirarn iz Slovenije. Obratovala bo ves čas razstave tudi moderna mlekarna v polnem obsegu. Dalje bodo tu razstavljeni buteljska vina, preko 40 različnih vrst iz vseh slovenskih vinorodnih gor; vina bodo občinstvu po kozarcih kot poskušnja na razpolago. Kmetijski stroji in orodje bodo zanimali gotovo vsakega našega gospodarja. Na razstavi bo prišlo do veljave tudi naše umetno vrtnarstvo. Vrtnarska razstava bo prvič prirejena v tako velikem obsegu. Nadvse zanimiva bo umetniška razstava, kjer bodo postavljena na ogled novejša dela skoro vseh slovenskih upodablajočih umetnikov. Mnogo poučnega bo nudila higijenska razstava, ki bo za to priliko popolnoma preurejena in povečana. Avtomobilska razstava ima namen, interesentom nazorno predočiti najmodernejše tipe avtomobilov. Glede na vse večji pomen, ki ga zavzema radio v gospodarskem in kulturnem življenju današnjega časa, se bo priredila tudi radijska razstava, da se tako uglaadi temu izumu pot v najširše kroge naroda. Radijski aparat je dobro došel prijatelj tako posamezniku kakor družbam v dolgih zimskih večerih. Na pokrajinski razstavi bodo tudi zastopane naša industrija, trgovina in obrt z vsemi predmeti, ki pridejo v poštev za jesensko in zimsko sezijo. V splošnem bo ta razstava nudila vsakemu posamezniku toliko zanimivega, poučnega in koristnega, da bi ne smelo biti nikogar, ki je ne bi posetil. Legitimacija, s katero je zvezan poljuben vstop v vse razstave in polovična vožnja na železnici, stane 30 Din in se nahaja že v prodaji pri vseh večjih denarnih zavodih, trgovinskih in tujskopometnih ustanovah, pri župnih uradih in županstvih ter pri podružnicah Kmetijske družbe za Slovenijo. Enkratni ogled razstave stane 10 Din in se bodo vstopnice dobile pri vhodih na razstavo.

* **Kongres evangeličanov v Vrbasu.** Te dni se je vršil letošnji kongres evangeličanov v naši državi. Kongresu je predsedoval Vilim Rod, odvetnik iz Kikinde. Glavna razprava je bila posvečena ureditvi evangelskega cerkvenega vprašanja v naši državi ter notranji organizaciji evan-

gelske cerkve. Na mesto pokojnega priora Gustava Wagnerja je bil izvoljen za prvomestnika zagrebški pastor dr. Ilija Pop. Kongres se zaključil danes 27. t. m.

* **Polovična vožnja za duhovnike.** Po odredbi prometnega ministra imajo tudi duhovniki, ki dobivajo od države draginske doklade, pravico do polovične vožnje na državnih železnicah kakor vsi ostali državni nameščenci.

* **Smrtna kosa.** V Ljubljani je umrl g. Jakob Zala z n. i. k., odličen mešan in obrtnik ljubljanski. Njegov pogreb, katerega se je udeležilo številno občinstvo, je pričal o splošnem spoštovanju, ki ga je užival pokojnik med ljubljani. — V Dolenjem Logatcu je umrl g. Ivan Sichel, eden najuglednejših notranjskih mož. Pokojnik je bil nad 30 let tajnik tamošnje Posojilnice, ki se je po njegovem prizadevanju dvignila do močnega zavoda. Svoječasno je bil več let župan in tudi deželnozborni kandidat Narodnonapredne stranke. — Bodi jima ohranjen blag spomin!

* **Smrtna nesreča.** Pred kratkim se je peljal Maks Krohne, posestnik v Rečici pri Loki, z vozom na travnik po krmo. Na vozu pri sebi je imel 22 mesecev starega sinčka Karla. Naenkrat so se v voz vprežene krave splašile, Krohne je skočil z voza, pri tem pa je padel otrok na tla, si zlomil tilnik in čez nekaj minut umrl.

* **Huda toča.** Pišejo nam: Dne 18. t. m. je napravila toča veliko škodo v šmarnem okraju. Kolikor nam je znano, je toča poškodovala zlasti naslednje občine: Kostivnica, Lemberg, Smarje okolica, Šmarje trg, Zibika, Tinsko, del Roginske gorce, Sv. Štefan in Žusem. Opozorjamo gg. poslance na to nesrečo, posebno pa tiste od SLS, ki so tako pridno hodili pred zadnjimi skupščinskimi volitvami okrog nas in nas prosjčili za glasove. Samostojna demokratska stranka je z storila svojo dolžnost.

* **Velik požar v Kamnici pri Mariboru.** Te dni ponoči je nastal ogenj v gospodarskem poslopju g. Vogrinca, posestnika v Kamnici pri Mariboru. Na kraj nesreče so prihiteli sicer gasilci iz Maribora in Studencev, vendar poslopja ni bilo mogoče več rešiti. Pogorelo je vse letošnje seno, poljsko orodje in gospodarski stroji. Poleg tega je postal žrtev požara tudi 20letni Jože Drogenik, ki je prišel prejšnji večer obiskat svojo sestro, ki je služila pri Vogrincu. Ogenj ga je zajel med spanjem v podstrešju in ga ni bilo mogoče rešiti. Seže davi so našli njegovo zgorelo truplo pod razvalinami.

* **Najdeno truplo ponesrečenega splavarja.** Pišejo nam: Truplo splavarja Ivana Zuntarja iz Rečice v Savinjski dolini, ki se je pred desetimi dnevi ponesrečil pri Zidanem mostu, so našli v Savi in pokopali minulo soboto na Kopolju pri Boštanju.

* **Najden utopljenec.** V Št. Petru pri Novem mestu so potegnili iz Krke truplo približno 50 let starega neznanega moža.

* **Slovenec obstreljen v Trstu.** Te dni so našli v Trstu Slovenca Martina Lesjaka s prestreljeno nogo. V bolnici, kamor so ga prepeljali, je izpovedal, da se je pogovarjal s svojim dekletom. Nenadoma je počil strel in kroglja ga je zadela v levo stegno. Kdo je strel oddal, ne ve. Sumi pa, da ga je nekdo obstrelil iz ljubosumnosti.

* **Poskušen samomor.** Te dni je skočila v Savo pri Zagrebu Marija Gorenjčeva, služkinja v kavarni »Zagreb« na Zrinjevcu, rodem Slovenka. Mlado samomorilko je opazil zasebni uradnik g. Heim, ki se je tam kopal. Uspelo mu je mladenko izvleči iz vode. Na policiji je Gorenjčeva izjavila, da se je nedavno seznanila z nekim Ivanom, tramvajskim sprevodnikom, ki ji je obljubil zakon in jo zapeljal. Kmalu nato je opazila, da jo je njen ljubimec, ki je medtem izginil, vendarno okužil. Iz sramote je zato hotela izvršiti samomor.

* **Žepni tat.** Žeparji se kaj radi pojavljajo na kolodvorih. Posestniku Martinu Jenku iz Tomačevega je na ljubljanskem glavnem kolodvoru neznan žepar izmaknil iz žepa gotovino 250 Din.

* **Drzen vlom v poštni urad.** Neznani vlomilci so vlomili pred dnevi v poštni urad v Št. Rupertu

pri Mokronogu. Dvignili so pošto blagajno ter jo odnesli. Vlom je pravočasno zapazila poštarica Minka Matjašičeva, ki je v zgodnjih jutranjih urah zaslišala sumljiv šum v uradu. Vlomilci so sicer že odnesli iz poslopja blagajno, toda poklicani sosede so jih zasledovali. Morali so blagajno vreči za vasio na njivo, da so utekli. Blagajna je bila še neizpropana. — Te dni ponoči pa je bil izvršen vlom v poštni urad v Vidmu. Neznani vlomilci so se v Videm pripeljali z avtomobilom. Splazili so se v urad in iz blagajne odnesli minimalen znesek okoli 600 Din v kovnem denarju. Vlomilci so najbrž računali, da bo imela pošta glede na sobotna izplačila večjo vsoto v blagajni. Toda načrt se jim je izjalovil. V blagajni niso dobili niti toliko, kolikor so porabili za bencin. Razen poštne blagajne so oplenili tudi restavracijo na kolodvoru Krško-Videm za več steklenic likerja.

* **Roparski napad.** Pred nekaj dnevi zvečer so popivali v hotelu pri «Kroni» dva moška in dve ženski. Eden moških je imel pri sebi precej denarja. Ko je ponoči odšel proti Savinji, so ga napadli pri Glaziji najbrže njegovi pivski bratci ter mu pobrali gotovino v znesku 1000 Din in zlato verižico. Policija je družbo zaprla. Osumljen je zlasti neki Zupanc, ki je šele pred kratkim odsedel neko kazen.

* **Zlatnike v terentinovemu milu «Zlatorog»** so našli: Rozalija Škerles (Rinčetoova graba pri Ljutomeru); Ela Toplikar (Ljubljana, Rimska cesta 9); Cecilija Kosirnik (Ljubljana, Spodnja Šiška); Cilka Babušek (Marija Snežna); Franja Črepinšek (soproga policijskega nadzornika v Celju); Kristina Centrih (Trbovlje); Klara Božič (Trbovlje II); Ivan Schuler (krojač, Legen pri Slovenjgradcu); Neža Tušek (Cetenarovan pri Javorjih); Marija Vajd (Rečica ob Savinji); Frančiška Stern (Kisovec pri Zagorju ob Savi); Marija Jakupović (Zagreb, Savska cesta 60 a); Jelka Bedenković (Karlovac); Joška Kos (Sarajevo, Igitpašina ulica 5); Danica Ivanišević (Split, šolske sestre); Milka Bedenković (Pregrada).

* **«Brezalkoholna Produkcija»**, Ljubljana, Poljanski nasip 10/7, pošlje vsakemu naročniku «Domovine» zanimiv cenik brezplačno. Zahtevajte ga takoj; ne bo Vam žal!

BELEŽKE

+ **Avtonomistična lajna.** Zadnji «Domoljub», ki je po svojem starem običaju zopet privlekel za ušesa v svoje duhovite kolone celo vrsto stvari proti «Domovini», pravi, da je zelo pametno naprej in naprej goniti avtonomistično lajno. To se pravi, da je jako «dalekovidno» zapravljati sile za avtonomijo v klerikalnem smislu, kakršne avtonomije nikdar ne bo in bi nam tudi samo škodovala, ker bi naš deloma odrezala od ostalih pokrajin naše države ter nas gospodarsko uničila. Vsi vemo, da je sedaj slabo, toda zdravilo za sedanje zlo ni v brezizgledni borbi za nekaj, česar ne moremo doseči, temveč v borbi za to, da v okviru sedanje zakonite možnosti dosežemo odpravo zla. Boriti se moramo za znižanje in izenačenje davkov, za izboljšanje državne uprave, proti korupciji, za enakopravnost vseh državljanov in podobno. Vse drugo je borba z vetrnimi mlini, pa naj «Domoljub» še tako zmerja in zavija.

Obrtniški vestnik

o Ustanovitev Zveze čevljarjev kraljevine SHS. Na kongresu čevljarjev v Zagrebu se je v nedeljo sklenila ustanovitev Zveze čevljarjev za vso našo državo. Sedež Zveze je Beograd, podzveze pa so v Beogradu, Zagrebu, Ljubljani, Sarajevu in Novem Sadu. Resolucije, ki so se sprejele na kongresu, zahtevajo med drugim točno določitev kontingenta, ki se sme uvažati iz inozemstva in ki ne bi smel presegati 300.000 parov čevljev, potem znižanje in izenačenje dav-

kov, izenačenje obrtnega zakona in zadostno državno skrb za primerno strokovno izobrazbo potom obrtnega šolstva

IZ POPOTNIKOVE TORBE

OD HRVATSKE MEJE.

Stari trg, 20. avgusta.

Po dolgem deževnem in nestalnem vremenu smo končno le dočakali polletje, ki se je letos zelo zaneslo. Nastopili so prav vroči dnevi. Primerilo se je, da sem se mudil več časa v Loški dolini in v bližnji Hrvatski ter sem to priliko uporabil za nekaj oddih. Ko sem po teh krajih sem pa tja pohajal, sem spotoma pobral nekaj novic.

Predvsem mi je omeniti cesto Rakek—Čabar, ki je še vedno v zelo kritičnem stanju, posebno od Babnega polja naprej. Res je, da ta cesta trpi mogoče največ v Sloveniji, ker se po njej dnevno prevažajo velike količine lesa, toda kljub temu bi se s pravilnim popraviljem lahko vzdrževala vsaj za silo v voznem stanju.

Zadnja leta je bilo opaziti v Loški dolini več letoviščarjev kakor letos, ko jih ni bilo nič.

V Ložu je te dni nenadoma preminul gosp. Franjo Lah, trgovec in posestnik. Bil je sicer pristaš NRS, a vnet Sokol. Blag mu spomin! — Mestno gasilno društvo je imelo prejšnji mesec veliko vrtno veselico. Čisti dobiček se uporablja za Gasilski dom.

Tudi v Starem trgu so imeli gasilci nedavno veliko veselico, ki jo je pa zelo oviralo deževno vreme. Agilnost tega društva se zrcali v lepem domu, ki je bil malo pred veselico dograjen. — Prve dni septembra bo imel Sokol letni nastop. Prireditelj bo letos nekoliko pozneje zaradi gradnje Sokolskega doma, ki je končno dovršen. Priznati se mora, da je Sokolski dom zelo lepa stavba; posebno dvorana z galerijo je krasna. Čast požrtvovalnim delavcem!

V Pudoču pri Vilarju so imeli zadnje nedeljo domačo zabavo; sodelovali so tamburaši iz Marofa, ki so pa gotovo še začetniki. Zlasti takt jim je bil še nekaj neznanega. Dobijo naj si sposobnejšega vadiatelja, ko imajo veselje do instrumentalne glasbe.

Minuli teden se je močno poškodoval g. Fajdiga, monter električne centrale na Marofu. Padel je raz električnega droga, ki se je izruval iz zemlje.

Pošta Stari trg—Prezid ne vozi več, in to iz vzroka, ker so poštarju na dražbi prodali konja. Čudno se nam vidi, zakaj niso počakali vsaj toliko časa, da poteče rok, ki je bil določen na 15. septembra t. l. Sedaj prihaja pošta v Prezid vsak drug dan iz Delnic preko Čabra. Zveza Prezid—Stari trg—Ljubljana je bila za Prezid zelo velikega pomena. V splošnem je pošta v tem času funkcionirala brezhibno, samo voznik je večkrat izostal. Sedaj se bo moral Prezid zopet pripraviti na potrpljenje... Dasi je Prezid zelo velik kraj, vseeno nimajo kakor sem čul, niti enega društva, ki bi skrbelo za preganjanje dolgočasje.

V bližnjem Novem kotu, ki je pa že zopet v Sloveniji, živijo še vedno po starem. Dolgo me ni bilo tu, a kadar pridem, slišim samo tožbe. V minulem mesecu se je neki otrok smrtno opeknel in podlegel poškodbam še istega dne. Tej družini se je sedaj že tretjič pripetila enaka nezgoda; dvoje otrok je umrlo, a enega so le z muko rešili. Sploh se sliši, da se je ravno v Novem kotu že več otrok opeklo in zaradi tega tudi umrlo. — Tamburaško društvo se pripravlja na veselico, ki bo prvo nedeljo v septembru. Vztrajnemu društvu želimo gmotnega in moralnega uspeha, posebno še, ker je del čistega dobička namenjen poplavljenjem v Sloveniji.

Stari kot sniva...

Čabar kaže staro lice, le vročina je nova. Tudi še niso opustili starih navad in običajev. Dobeč zrak in dobra pijača spadata skupaj; le škoda, da v Čabru ni take pijače. Meščanska šola je dobila svoje lastno poslopje ter ni več v gradu.

Čabranci so zelo ponosni na to svojo šolo; pravijo ji enostavno gimnazija. Upajmo, da bodo absolventi te šole zelo dobro podkovani.

Milanov vrh je zapustil g. Krašovec, ki je nastopil službo pri tvrdki Kajfež-Hajrihar v Črnem potoku. Med tukajšnjim delavstvom se v splošnem opazja pomanjkanje. Ker je tu zelo dober zrak, nameravam ostati par dni. Ako bo kaj novega, bom poročal.

PISMO PRAPREŠKEGA TONETA.

Ježica, 22. avgusta.

U ta zadn «Domovin» sm Vam, bravci, pupisu soje spumine ud romanja k Nov Štiff, a zde Vam čem pupisat jan spumin, koko ja bvov, kso u Zvatm pol dubil nove zvane. Ta dugodek ni, deb ga spstil kar izpred vači. Jaz sm čaku jn čaku, de bi biv kdu drug o tm ke napisu, zde pa vidm, če jaz ne bom, na bu nubeden. Ta dugodk ja pa tku zanimiv, de ja zvo škoda, če se vn spustu. Astn, pa začnem.

Kokr marskije drgod so tud Zvatopovc vansk let dubil nove zvane. Na tist dan, kso jh žegnal jn u turn ulekl, je bvov gvar povn ldi.

Med drugm sta pršva gvar tud dva fanta iz Rahuč; jadn izmed th ja biv fatagraf, ta drug pa negov prjatu.

Ta prjatu Vuranc ja šou u faruž k fajmeštru ubvestit, de bo negov prjatu France ta vesev dugodk fatagrafiru.

No, ke taga se ni nadjav Vuranc, kja daživu pr tm čudno fajmeštru. To ga je začudn gledu, kmo ja djav:

«Jaz na pstim nubenga fatagrafa bliz, mi mam že souga. Alo, marš!»

Vuranc ja udšou k prjatu Francetu ja mov povedu usa ta reč.

«Nč ne stri, Vuranc, zde pa čem napravi jeno sliko! Sej fajmešter ni nč dav za zvane al pa prov mav, ga puznam, de ja trd za gnar.»

Šva sta torej fanta na farušk vart. Fatagraf France je ravn napravlo aparat, de bo sliku. To ja upazu fajmešter jn prletu z jano palco nad fanta: «Alo, marš, marš, jaz sm že povedu, de mam souga fatagrafa. Alo, marš, drgač razbijem to škatlo!»

Fatagraf France pa ja mirn udgovoru:

«Gspud fajmeštr, kar mahnte po škatl, sej Vas ne stane več kt 2500 dinarjev!»

No, pu aparat se ni upu udart, al udgnov jh ja vseen iz varta. Pa uklub tm se ja usejen posrečvo Francinu, de ja napravo jano sliko. Na usako vižo ja hvatu jmet jan spumin ud tega Zvatga pola.

Zde pa še nekil!

Tistmo fajmeštrovmo fatagrafu so se pokazile use slike. Pa sja mislu zvatopovsk fajmešter: «Sej Rahuče so bliz našga Zvatga pola. De sem onga fanta pregajnu, ja že gotov use puzablen. — No, pa puvrh tga sm še fajmešter, sej me more ubogat!» Pa ja sporoču tmu fantu, nej mu pošle kako sliko.

Pa fant mu ja udgovoru nazaj:

«To sm jaz vedu, da ud Vašga fatagrafa ne bojo zane slike, že taket kja devu; zato, kja fovš plato nutr ulagu jn k sm že dostkrat vidu negove slike, kso use čist zamurske. Jaz pa mam k sreč dvabre slike, ampak ne za Vas, jh hranm za spumin na ta Vaš Zvat pole jn na Vas...»

Kva sja putem mislu zvatopovsk fajmštr, mni znan. Al da tga prpričajna ja pa gutov pršu, da so lde preci ud negove fare bl czbrisan.

Ja u resnic lep ja Zvat pole, al lde gvar še vedn devajo soujmo fajmeštru frajvilig tvako. No, pa par mož ja že tud zde u Zvatm pol, kse jm naumn zdi, deb zaston deval.

Tori, Zvatopovc, brez use zamere! Le tolk Vam rečem, da ja tvaka že zdavnej udpravljena. Če tga niste vedl, pas zde zapovnte!

Listnica uredništva

Podzemelj. Dopis pride prihodnjič. Prav tako bomo objavili «Zaobljubo» najbrže že prihodnjič, gotovo pa potem v naslednji številki.

Iz samega žita ne morete kuhati kave.

Dober in krepak okus dobite šele, ako upotrebite

Pravi Franckov kavni pridatek.

Pijača s Prvim Franckom Vas zamore stalno zadovoljevali.
K zrnati kavi na vsak način spada Pravi Franck.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

V šoli.

Učitelj je v šoli razlagal mladim glavicam, kako je pred več stoletji odkril Kolumb Ameriko. Učenci so ga poslušali in se čudili, a Jožek je vprašal: «Gospod učitelj, s čim pa je bila Amerika do takrat pokrita?»

Našel ga je.

Prvi neznanec: «Zakaj me gledate tako debelo?»

Drugi neznanec: «Ne gledam vas, temveč svoj površnik, ki visi na vaših ramenih...»

Dobro sredstvo.

Ravnatelj velikega podjetja so z vseh strani nadlegovali z raznimi prošnjami. Zlasti eden teh prosilcev je bil zelo vsiljiv in se je kljub neprestanemu zavračanju redno vsakih štirinajst dni pojavil pri ravnatelju.

«Človek božji,» se je razjezil ravnatelj nad svojim slugo, «kaj vam nisem zapovedal, da ne smete pustiti moža k meni!»

«Prosim odpuščenja,» se je izgovarjal sluga, «saj možaka ni mogoče pregnati.»

«Če bi ti vedel,» je menil ravnatelj, «kaj dotičnik želi, bi ga ne pustil nikdar več k meni...»

«Ali smem vedeti za njegovo željo?» je ponižno poizvedoval sluga.

«Seveda,» se je nasmehnil ravnatelj, «on prosi za tvojo službo.»

Od takrat je imel ravnatelj mir.

Zvitoglavec.

Gašper je bil obdolžen, da si je prilastil v tujem lovišču srnjaka. Da bi se izkopal iz zamotane zadeve, si je poiskal odvetnika.

«Ako želite, da prevzamem zagovornišvo, mi ne smete lagati. Povejte mi torej, ali ste res krivi,» je zahteval odvetnik.

«Res, toda, gospod odvetnik, manjka mi denarja, da bi vas takoj plačal,» je menil Gašper.

«Dobro je,» je zaključil odvetnik razgovor, «prinesite mi polovico srnjaka, in jaz vas bom zagovarjal!»

Pred sodiščem je bil Gašper oproščen zaradi izjave odvetnika, ki je dejal: «Gospod sodnik, prisežem vam, da je ta mož dobil od srnjaka ravno toliko kakor jaz...»

Ni šlo.

Gospa Zvitopirčeva je imela staro mačko, katere bi se rada iznebila. Zato ji je privezala na vrat listek, v katerega je zavila 100 dinarjev z besedami: «Kdor najde, naj obdrži mačko in denar.»

Čez nekaj dni se je vrnila mačka k svoji gosposadini z listkom, na katerem je bilo napisano: Mačke ne potrebujem, rabim pa denar. Prosim, pošljite še 100 dinarjev...

Križi in težave.

Spela: «Z mojim možem so strašni križi.»

Katra: «Kaj pa mu je?»

Spela: «Če mu ni dobro, pije žganje, in če pije žganje, mu zopet ni dobro.»

Prisotnost duha.

Kunigunda: «Ti preklemani dedec, kaj se ob štirih zjutraj prihaja domov? Ves čas doselej od skrbi nisem zatisnila očesa.»

Tiburcij: «Le potolaži se, stara, jaz tudi nisem spal.»

Premetenka.

«Če mi daš dva dinarja, bom nehala jokati,» je obljubovala mala Jožica.

«Jaz prav rada poslušam tvoj jok,» je menila mati.

Jožica je kratek čas nekaj tuhtala, potem pa je ponovno začela ihteti. Vsa v solzah je rekla materi: «No, če te moj jok zabava, pa mi vsaj zabavo poplačaj z dvema dinarjema.»

Strašno orožje.

Sitnež: «Zakaj vi prav za prav požete?»

Katra: «Zato, da ubijam čas.»

Sitnež: «No, veste kaj, vaše orožje je strašno.»

Natančne informacije.

Potnik (železniškemu uslužbencu): «Kako je to, da je vlak danes tako zgodaj odpeljal?»

Uslužbenec: «Vlak odhaja sedaj prej, prej je vozil pozneje, pozneje pa bo vozil zopet prej...»

Na planinah.

«No, ženka, ali si že videla kaj lepšega, kakor je pokrajina spodaj v dolini?»

«Prosim te, možek, ali si me zato vlekel na vrh, da gledam, kako je spodaj lepo?»

Zveza misli.

Profesor Zmešnjak je korakal mimo kovačnice in videl, da so kovali konja. «Res,» mu je padlo na um, «tudi jaz moram dobiti na svoje čevlje nove podplate...»

Zimsko spanje.

Učitelj je pripovedoval otrokom o zimskem spanju nekaterih živali ter končno vprašal: «Kdo mi ve povedati tvor, ki spi vso zimo?»

Jurček: «Sveti Miklavž, gospod učitelj, razlika je samo ta, da spi on poleti.»

Družinski prepriček.

Možek: «Ti torej v svojem starem klobuku ne greš v gledališče?»

Ženka: «Nikakor!»

Možek: «To sem si takoj mislil, zato sem kupil samo eno vstopnico.»

Vedno pri svojem opraviilu.

Zupan (prodajalcu pri pomirilni razpravi): «Ako ne vzamete nazaj žalilnih besed, izgovorjenih proti sosedu, boste kaznovani.»

Prodajalec: «Pri nas ne jemljemo nazaj, pač pa na željo radi zamenjamo...»

Za red in snago.

Na peronu neke železniške postaje je pomotala snažilka, godrnjajoč nad potnikom, ki ji je pravkar nasmetil s papirjem.

«Pa je res nesramno razmetavati papirne odpadke,» se je oglasil drug popotnik. «Jaz sem jih rajši odložil tukaj v poštni nabiralnik...»

Novi zvon.

Na Bukovem vrhu so dobili nov zvon. Ko se je prvič oglasil z zvonika, je žel njegov glas splošno pohvalo, samo debeli farovski gospodinjci ni ugajal, češ, da pretanko brni in da bi moral bolj zamolklo mrmrati.

«Čakaj, Marjeta,» jo je tolažil župnik, «zvon je še mlad; se bo že navadil mrmranja, kadar doseže tvojo starost.»

Na izbiro.

Sodnik: «Tožitelja ste žalili s tem, da ste mu rekli najprej esel, nakar ste dostavili lažnik. V čem obstoji vaš zagovor?»

Obtoženec: «Dal sem mu na izbiro...»

Jesenski tečaj

za krojno risanje in prikrejevanje damskih oblik se prične z začetkom septembra t. l. — Priglaso sprejemam ustno in pismeno. — Učenkam iz dežele preskrbim po ugodni ceni hrano in stanovanje.

ROZA MEDVED,

strokovno izprašana učiteljica.

Ljubljana, Mestni trg št. 24.

201

Napačno razumel.

Žena (ko je njen mož popolnoma pijan stopil v sobo): «O, jaz nesrečna žena — že zopet alkolholški duhovi!»

Mož (začuden): «Kaj, ti tudi?»

Različnost mišljenja.

Tiburcij: «Rečem ti: človeštvo bo tako dolgo nesrečno, dokler se bo prodajal alkohol.»

Evstahij: «Prav imaš! Zastonj naj ga točijo!»

Otroška iznajdljivost.

Mladenč je prišel v hišo svoje izvoljenke. Doma ni bilo nikogar razen njenega brata, petletnega Ivančka, ki se mu je približal in zlezel na kolena.

«No, kaj bi pa rad, malček?» ga je prijazno nagovoril.

«Vprašal bi Vas, ali ste Vi riba?»

«Zakaj me to vprašaš, Ivanček?»

«Zato, ker je mamica rekla Mihci, da Vas ujame v svojo mrežo...»

Večje zlo.

«Ali je kaj neprijetnejšega kakor žena, ki zna kuhati, pa noče tega dela izvrševati?» je vprašal Svetoslav Svetloslava.

«O, da,» je odgovoril Svetoslav, «še hujše je, če se žena, ki ne zna kuhati, sili k temu opravilu...»

MALI OGLASI

Zanesljiv knjigovodja

Išče pri kakršnemkoli podjetju nameščenja. — Pismene ponudbe se prosi pod «Zanesljiv» na oglasni oddelek «Domovine».

Iščem službo skladiščnika

pri lesni industriji. Bil sem že dve leti v enaki službi. — Naslov pove uprava «Domovine».

205

Pri lesni industriji družbe «Jezerko»

v Kokti se potrebuje več dobrih delavcev za čiščenje gozdov. Istotam se sprejme dober kolar, vajen vseh v kolarstvo spadajočih del.

202

Gospodična

vajena gospodinjstva, izurjena natakariča, želi dobre službe. — Ponudbe pod «Dostojna 54» na oglasni oddelek «Domovine».

204

Prodaja veleposestva.

Na predlog lastnikov se bo vršila 4. septembra t. l. ob 9. uri v Zgornjem Porčiču št. 94, sodni okraj Sveti Lenart v Sloven. goricah, prostovoljna javna dražba lepega veleposestva s hišo, gospodarskim poslopjem, dvema milnoma itd. Prodajalec se bodo tudi vse na posestvu se nahajajoče pritlikline in premičnine, zlasti goveja živina, prašiči, žito, seno itd. Zemljišče je arondirano, pelja so rodovitna, gozdovi zaraščeni. Če posestvo je v najboljšem stanju. — Podrobnejše informacije daje dr. Milan Gorisek, odvetnik pri Sv. Lenartu.

Lovska puška,

čvocevka, kaliber 16 mm, v dobrem stanju, je naprodaj.
— Pojasnila daje Karel Kobalé, Podčetrtek. 195

Jaica, svinjsko mast,

maslo, zabelo, suhe gobe, ter vse poljske prideleke ku-
puje vedno po najvišjih dnevnih cenah trgovina me-
šanega blaga Franc Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer. 193

Učenca

za usnjarsko obrt sprejme Ivan Jeglič na Grosupljem. 194

POSLANO.

Ker nadaljujejo nekatere osebe še vedno naram-
meni nekako gonjo, me opravljajo in razširjajo iz-
mišljene ter popolnoma neosnovane govorice, da s
tem kratio ugled in čast moje osebe, kakor tudi, da
se brez pravice vmešavajo v moje zasebne zadeve.
sem primoran vse te osebe tem potem pozvati, da z
nesramnim in zlobnim obrekovanjem takoj prenehajo,
sicer bom primoran podvzeti druge korake.

Lemberg, 18. avgusta 1926.

Janko Mernik.

REVMATIZEM!

Zahvalna izjava.

Gospodu dr. J. Rahlejevu

Beograd, Kosovska ulica 43.

Naročil sem Vaše zdravilo za druge osebe, t. j.
prvo naročilo je bilo za človeka, ki se je vrnil
bolan iz Amerike in je komaj mogel še hoditi, a
rok niti gibati ni mogel. Mnogi zdravniki so ga
v Ameriki pregledali, mnogo je, kakor pripo-
veduje, potrošil za zdravnike in zdravila, toda
nič mu ni pomagalo. Ko je že toliko po-
trošil za zdravnike in zdravila, svetoval sem
mu, naj poizkusi izdati še nekoliko sto dinarjev
za Vaše zdravilo «Radio-Balsamika». Tako
jaz naročil zanj zdravilo. In res mu je Vaše zdra-
vilo pomagalo tako, da more zdaj lahko hoditi in
gibati z rokama brez kakih bolečin, pa tudi dela
lahko kakor najbolj zdrav človek. Drugo moje
naročilo je bilo za žensko, ki je že dolgo imela
irganje, ki se pa zdaj tudi mnogo bolje počuti.

Ostajam s hvaležnostjo in spoštovanjem

Peter Jadrošić.

Premuda (Dalmacija), 15. novembra 1924.

Zdravilo „Radio-Balsamika“ izdeluje, prodaja
in razpošilja proti povzetju laboratorij „Radio-
Balsamika“, Beograd, Kosovska 43.

Par čevljev
po lastni izberi

dobi vsak
deseti kupec
pri

„DC-KO“ LJUBLJANA, Prešernova
ulica št. 9, na dvorišču.

Poleg tega pa kupite tu najboljšo obutev,
izdelano ročno v lastni tovarni.

zastonj

Javna zahvala.

Podpisani Andrej Kovač iz Cerkelj
pri Kranju se tem potem najiskreneje
zahvaljujem jugoslovanski zavarovalni
banki „SLAVIJA“ za njeno nadvse ku-
lantno postopanje pri cenitvi moje po-
žarne škode, ki sem jo utrpel radi po-
žara dne 5. avgusta 1926, ter jo vsled
tega vsestransko najtopleje priporočam.

V Cerkljah, 21. avgusta 1926.

Andrej Kovač.

Ljubljanski velesejem

4. do 13. sep-

Pokrajinska razstava

tembra 1926.

„Ljubljana v jeseni“

pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Aleksandra I.

Kmetijska razstava — Vrtnarska razstava — Umetniška razstava — Higijenska
razstava — Radio razstava — Avtomobilska razstava — Industrijski proizvodi.

5. septembra: Razstava plemenskih konj.

8. in 9. septembra: Mednarodna razstava psov.

Legitimacija, ki velja 30 dni, upravičuje do polovične vožnje na osebnih in brzovlakih. Dobi se v denarnih zavodih,
kmetijskih in tojsko prometnih organizacijah itd.

Največja razstava v državi.

Oglejte si to!

Poravnajte
naročnino!

ZLATO

vs buie v Vaši roki se nahajajoče

ZLATOROG-terpentinovo milo!

V vsak tisoči komad se vpreša
en zlatnik po 10 frankov.

Poskusite, kupite komad prist-
nega Zlatorog - terpentinovega
milo in prepričajte se o njegovi
neprekosljivi kakovosti!

Mogoče, da najdete pri pranju tudi Vi zlatnik!

KOLESA

kupite najbolje pri trdki

in vse potrebščine

OSRAM
žarnice

EXCELLA
šivalni stroji.

J. GOREC

Ljubljana, Dunajska cesta 1 v palači
Ljubljanske kreditne banke in Gospo-
svetska cesta 14 v hiši gostilne Novi svet.